

DETSKÝ ČIN ROKA 2021

PRÍBEHY DETÍ, KTORÉ POMÁHAJÚ

detský čin roka

21. ročník projektu prebieha pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky pani Zuzany Čaputovej a pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

ZAPOJTE SA
DO DETSKEJ POROTY!

PODPORIŤ DOBRÝ SKUTOK
ROVESNÍKOV JE TIEŽ
VEĽKÝ ČIN!

www.detskycin.sk

Strategický partner

Generálny partner

Mediálny partner

Nadácia

AUTOCONT

X
RÁDIO EXPRES

Partneri

Alej Tech

BRATISLAVA

 Liga za
duševné
zdravie

LUDIA
LUDOM
SK

www.onay.sk

Slovenská
POŠTA

stonožka

DETSKÝ ČIN ROKA 2021

- ♥ Prežívame náročné obdobie spojené s pandemiou COVID-19. Všetci sme nútení prispôbiť sa neľahkým okolnostiam. Sme veľmi radi, že napriek ťažkej situácii naše občianske združenie, učitelia, deti, rodičia i verejnosť, všetci sme našli cestu, ako podporiť dobro, ktoré možno práve v týchto dňoch potrebujeme viac ako inokedy.
- ♥ Ďakujeme všetkým, ktorí sa do spoločného reťazenia dobra v rámci projektu Detský čin roka 2021 zapojili.
- ♥ **NOVINKA! Tento rok sme brožúru obohatili o príbehy pomoci spojené s pandemiou COVID-19. Tieto príbehy získavajú Čestné uznanie a nie sú zaradené do oceňovania príbehov v detskej porote a online ankete pre verejnosť.**

Prečítajte si s deťmi príbehy o dobrých skutkoch a rozprávajte sa spoločne o hodnotách, ktoré prinášajú. Zapojte sa s deťmi do detskej poroty. Veríme, že aj tento rok sa príbehy v tejto brožúre stanú inšpiráciou pre vás i pre deti a spoločne načerpáte pozitívnu energiu a motiváciu.

AKO PREBIEHA HLASOVANIE – DETSKÁ POROTA

Súčasťou detskej poroty sa môžu stať žiaci základných škôl, špeciálnych základných škôl a prímy až kvarty osemročných gymnázií tým, že sa zapoja do hlasovania.

Detská porota rozhodne o tom, ktorých osem skutkov získa ocenenie Detský čin roka 2021. Deti, ktorých dobré skutky získajú najväčšiu podporu detskej poroty, budú ocenené na slávnostnom vyhodnotení projektu v decembri 2021.

Každý žiak môže dať svoj hlas jednému zo skutkov v každej z ôsmich kategórií

1. ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA	5. POMOC PRÍRODE
2. POMOC V RODINE	6. DOBRÝ NÁPAD
3. POMOC ROVESNÍKOM	7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ – MALÝ VEĽKÝ ČIN
4. POMOC ĽUĎOM	8. DOBRÝ ČIN NA NETE

Svoje hlasovanie zaznamenajte na hlasovací lístok, ktorého vzor nájdete v tomto materiáli.

**Prosíme pedagógov a žiakov, aby zasielali hlasovacie lístky najneskôr
do 30. novembra 2021**

na adresu: OZ Detský čin roka, Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava
Hlasovať môžete aj na www.detskycin.sk

Online anketa pre verejnosť v spolupráci s darcovským portálom ĽudiaĽuďom.sk

Anketu pre verejnosť organizujeme predovšetkým pre dospelých, ktorí touto formou môžu prispieť na projekt, podporiť dobro a hlavne sa inšpirovať dobrými skutkami detí. Jeden skutok za všetky kategórie, ktorý získa najväčšiu podporu verejnosti, dostane **Cenu ĽudiaĽuďom.sk**

S pravidlami ankety sa môžete oboznámiť prostredníctvom webstránky DetskyCin.LudiaLudom.sk

I. kategória

ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Odvaha, risk, rozvaha
- ♥ Zodpovednosť a následky
- ♥ Normy, zásady, dodržiavania pravidiel
- ♥ Duchaprítomnosť, samostatnosť, spolupráca
- ♥ Hodnota ľudského života
- ♥ Vedieť podať prvú pomoc
- ♥ Skúška charakteru v krízovej situácii
- ♥ Hodnoty: skromnosť, nezištnosť, obetavosť

Nominované skutky v kategórii ZÁCHRANA ĽUDSKÉHO ŽIVOTA

A
LIST

Záchrana ľudského života

Emke sa rozbehli nohy samy od seba, zachránila tým život

Stalo sa to 3. 7. 2021. Rodinná oslava bola v plnom prúde. Pochádzam zo šesťčlennej rodiny – mama, otec a štyri sestry. Sama mám štyri deti a práve o mojej najstaršej deväťročnej Emke vám porozprávam príbeh. Príbeh plný hrdinstva a odvahy. Ako to už na rodinných oslavách býva, zábava je ich súčasťou. A kde inde by ste hľadali kopec detí v takom horúcom dni – ako pri bazéne. Lenže nie všetky deti majú možnosť denne navštevovať bazén a od útleho detstva sa učiť plávať. Naša rodina túto možnosť má, vďaka dedkovi Jojovi. Emka je v plávaní hotový borec. Ale na oslave sa nachádzalo aj šesťročné dievčatko Lenka, ktoré plávať nevedelo. Navyše, ako sme sa neskôr dozvedeli, je náchylná na prechladnutie, keďže prekonala zápal

obličky v útlom veku. Lenka sa teda kúpať nemohla, ale ako dieťa ju to k vode napriek tomu lákalo. Keď sa nemohla kúpať, pobehovala aspoň v okolí bazéna a hádzala si doň nafukovacie hračky, ktoré si z neho vyberala. Väčšinou sa pri bazéne nachádzal aj niekto dospelý, ale ako to už býva, práve v tej chvíli sa tam nenachádzal nikto z nich. A čo osud nechcel, Lenka sa pri vyberaní hračiek pošmykla a padla do bazéna. Jediný, kto to videl, bola naša Emka. Neváhala ani na okamih a skočila za ňou. Ako bežala, vyzúvala topánky, oblečená skočila do bazéna s hlbkou jeden a pol metra. Chytila Lenku pod pazuchy a tlačila ju smerom nahor, aby sa mohla nadýchnuť. Chytili sa obe okraja bazéna a Emka pomohla Lenke vyliezť. Stále sa tam ale nena-

chádzal nikto dospelý, a tak odvieďla Lenku k dospelákcom. Keď sme sa na ne pozerali, nikto nechápal, prečo sú obe mokré. Lenka stále plakala zo šoku, ktorý zažila, a tak Emka vyrozprávala, čo sa stalo. Nechcem ani pomyslieť, čo by sa stalo, keby nebola v správny čas a na správnom mieste. Ale s istotou viem, že každý z nás si v tej chvíli vyčítal, prečo tam nebol. Mohlo sa to skončiť naozaj tragicky. Ale o tom tento príbeh nie je. Tento príbeh sa končí šťastným koncom a hrdinstvom

odvážnej Emky. Keď som sa jej neskôr pýtala, ako ju napadlo za ňou skočiť, prečo nezavolala o pomoc niekoho z nás, odpovedala mi: „Ja neviem, maminka, keď som ju videla spadnúť do bazéna, moje nohy sa rozbehli samy od seba.“ Tieto slová vo mne rezonujú denne. Sú plné samozrejmosti, spontánnosti a bezprostrednosti a v konečnom dôsledku aj hrdosti. Hrdosti rodičov na našu najstaršiu dcéru Emku, ktorá ani na sekundu nezaváhala, a tým zachránila ľudský život.

List napísala pani Meňhertová – matka, skutok vykonala Ema Meňhertová, v šk. roku 2020/2021, žiačka 3. triedy, ZŠ s MŠ Červený Hrádok 235

B
LIST

Záchrana ľudského života
Kristína zachránila život neznaámej panej

V jeden letný podvečer sa vybrala siedmačka Kristínka s kamarátkami na bicykloch k blízkeму rybníku. Rozprávali sa, smiali. Zrazu spozorovali pomaly kráčajúcu staršiu paniu. Spýtala sa ich, kadiaľ vedie cesta k miestnemu rybníku. Cestu jej ukázali a šli tiež rovnakým smerom. Keď stáli na hrádzi rybníka, stále mali vo výhlade spomínanú paniu, ktorá kráčala podozrivo pomaly a blížila sa k vyvýšenému miestu, stojacemu asi štyri metre nad hladinou vody. Približujúc sa zbadali, ako pani, oblečená vo veciach, skočila do vody. Dievčatá chceli odísť a ujsť z tohto miesta, no Kristínka si vyzula kolieskové korčule a bežala čo najbližšie k plávajúcej panej, ktorá v panike horko-ťažko plávala oblečená vo vode. Keď sa Kristínka priblížila, pani na ňu volala, nech jej povie, kde sa dá najlepšie utopiť. Kristínka jej povedala, aby plávala ku kraju, že tam to pôjde najlepšie. Keď sa

pani priblížila k brehu, Kristínka jej podala ruku a rázne ju vyzvala, aby sa chytila a vyšla von. Pani počúvla, a keď ju Kristínka dotiahla na pevnú zem, pani odpadla od vyčerpania. Vtedy Kristínka zavolala políciu a zdravotnú pomoc. Policajti i záchranári, ktorí prišli, poskytli panej pomoc a zistili, že staršia pani bola dehydrovaná, pravdepodobne pod vplyvom liekov, ktoré ovplyvňovali jej konanie, nebola si vedomá toho, čo robí. Paniu následne hospitalizovali a jej dcéra so slzami v očiach ďakovala Kristínke, že jej zachránila matku, ktorá si zrejme vzala iné lieky alebo vyššiu dávku, a tak nevedela celkom, čo robí. Kristínka sa vo svojom mladom veku zachovala statočne a odvážne, keď ani chvíľu neváhala a ponúkla pomocnú ruku človeku, ktorý to potreboval, napriek tomu, že to bolo pre ňu nebezpečné. Konala na jej vek s výnimočnou rozvahou.

List napísala Zdenka Charbulová – obyvateľka a mamička z Budmeric, skutok vykonala Kristína Belová, v šk. roku 2020/2021, žiačka 8. triedy, ZŠ s MŠ J. Rášu 430, Budmerice

C
LIST

Záchrana ľudského života

Marek privolal záchranku kamarátovi, doštipaného sršňami

Marek je šikovný a skromný chlapec a keby nebolo ďakovného listu od záchranárov, asi by sme sa o jeho hrdinskom skutku ani nedozvedeli. Čo sa vlastne stalo? V jedno nedelňé jesenné popoludnie Marek trávil čas ako zvyčajne v prírode, v lese za dedinou, so svojim kamarátom Jankom. Pri bicyklovaní sa dostali až k poľovníckemu posedu, z ktorého je veľmi pekný výhľad na široké okolie. Okienka na posede boli zatvorené, ak chceli niečo vidieť, museli ich otvoriť. Posledné im dalo poriadne zabráť. Keď sa im konečne podarilo otvoriť aj to, začuli zvláštny zvuk. Boli to sršne. A vtedy si obaja chlapci uvedomili, že je zle. Vedeli, že musia urýchlene zísť z posedu. Striasajúc zo seba dotieravý hmyz, utekali dole a nejakým zázrakom sa im podarilo sršne striasť. Marek si vydýchol, no keď sa pozrel na Janka, ktorého tvár bola celá opuchnutá a ťažko dýchal, vyhodnotil situáciu ako dost

nebezpečnú a rozhodol sa zavolať na tiesňovú linku 112. Snažil sa do telefónu vysvetliť, čo sa im stalo, hlavne, že kamarát potrebuje pomoc, keďže už len ležal na zemi a veľmi ťažko dýchal. Dostal veľa otázok, na ktoré dokázal reagovať aj napriek tomu, že sám bol poštipaný a dosť to bolelo. Najťažšie preňho bolo však vysvetliť, kde sa práve nachádzajú, keďže boli v lese. Nakoniec sa mu podarilo odoslať GPS súradnice a presne tak lokalizovať miesto udalosti. Po príchode záchranárov obidvom chlapcom poskytli prvú pomoc a previezli ich do nemocnice. Marek bol veľmi rád, že nakoniec všetko dobre dopadlo, i keď v lese pociťoval veľké obavy – hlavne o kamaráta. Z listu od pána záchranára sme sa dozvedeli, že aktívna spolupráca svedkov udalostí vyžadujúcich výjazd posádky je stále výnimočná, a preto si vysoko cenia Marekov čin, ktorý dávajú jeho spolužiakom za príklad.

List napísala Mgr. Andrea Meňušová – pedagogička, skutok vykonal Marek Gerthofer, v šk. roku 2020/2021, žiak 8. triedy, ZŠ Pri Podlužianke 6, Levice

D
LIST

Záchrana ľudského života

Ondrej a Marko zachránili život neznámej pani v lese

Bol slnečný januárový deň. Ja a môj bratranec Marko sme sa vybrali prejsť do neďalekého lesa. Na lúke pri poli sme našli poľovnícky posed. Vyšli sme naň. Pozerali sme sa na mesto a na cestu, ktorou sme prišli. Veľmi sa nám ten výhľad páčil. No keď sme sa pozreli iným smerom, uvideli sme v diaľke ležať nejakú osobu. Rýchlo sme sa rozbehli zistiť, čo sa jej stalo. Prišli sme k nej. Bola to nejaká staršia pani. Zdala sa nám povedomá. Pýtali sme sa jej, čo sa jej stalo a ako sa volá. Aj nám odpovedala, no nič sme jej nerozumeli. Vedeli sme, že jej treba pomôcť. Dal som jej pod hlavu svoju

bundu a rozbehli sme sa privolať pomoc. Utekali sme na najbližšie sídlisko. Mali sme šťastie, lebo hneď sme stretli jednu paniu, ktorej sme vysvetlili, čo sa stalo. Pani rýchlo zavolala záchranku a hasičov. RZP nevedela svojím autom k ležiacej pani vyjsť, lebo bol zlý terén. Museli tam vyjsť hasiči na štvorkolke a ja som im išiel ukázať cestu. Paniu zviezli k záchranárom a tí ju odviezli do nemocnice. Až keď sa všetko skončilo, uvedomil som si, že tá pani je moja suseda. Večer k nám prišli jej príbuzní a poďakovali sa mne aj Markovi za to, že sme zachránili ich maminku, lebo

zachrániť život je najviac. Zároveň sme sa dovedeli, že išla na prechádzku a počas nej sa jej

urobilo zle. Ale vďaka nášmu rýchlemu a zodpovednému rozhodnutiu sa všetko dobre skončilo.

List napísali a skutok vykonali Ondrej Porubiak, žiak 6. triedy, a Marko Sýkora, žiak 3. triedy, v šk. roku 2020/2021, ZŠ Janka Francisciho Rimavského, Hnúšťa

E
LIST

Záchrana ľudského života Martin daroval kostnú dreň svojmu bratovi

Rodina môjho žiaka Martina je päťčlenná, žijú v rodinnom dome, rodičia a traja synovia (Martin, Oliver a najmenší Richard). Martin je žiakom 3. A triedy. Malý Riško sa narodil 8. 10. 2020, prvé tri mesiace sa javil ako zdravé dieťa. Pred preventívnou prehliadkou dostal Riško teplotu a zvracal. 12. 1. 2021 boli na prehliadke, kde matka popísala predchádzajúce problémy, a pani doktorka ho odporučila na kontrolu krvného obrazu. Mal veľmi zlé výsledky, málo červených aj bielych krviniek a doštičiek – kritické hodnoty. Okamžite ho previezli do Košíc na JIS, kde lekársky tím hľadal aj možnú príčinu. Mali podozrenie na ťažký kombinovaný imunodeficit, ale tu potrebovali genetiku dieťaťa a jeho súrodencov, ktorí museli prísť na odber vzoriek za bračekom do nemocnice v Košiciach, aby aj u nich vylúčili alebo potvrdili podozrenie na túto chorobu genetického pôvodu. Po potvrdení diagnózy stanovili, že jedinou možnosťou je transplantácia kostnej drene. Potrebovali vhodného darcu a vhodnými boli obidvaja súrodenci, ale najstarší brat Martin v minulosti prekonal CMV vírus, ktorý by najviac ohrozoval malého Riška. Preto bol Martin vybratý za darcu. Rodičia mu vysvetlili všetky informácie okolo darovania. V nemocnici bol oboznámený s celým procesom transplantácie a so všetkým, čo sa s ním bude diať, a prečo to vlastne podstúpi. Aj napriek tomu, že nebolo isté, či to Riškov organizmus prijme a či mu to pomôže, Martin neváhal a súhlasil s odberom,

lebo chcel pomôcť mladšiemu súrodencovi. 7. 4. 2021 boli Riško s mamkou prevezení do Národného ústavu detských chorôb v Bratislave na transplantačnú jednotku kostnej drene, kde prebiehala intenzívna príprava na transplantáciu kostnej drene. Martin za nimi prišiel 12. 5. 2021 s očkom, naplánovaný odber mal na 17. 5., ale dostal teplotu, zvracal. Nakoniec sa odber uskutočnil 24. 5. 2021, kde mu v celkovej anestézii odobrli z bedrových kostí 3,5 dl kostnej drene. Po úprave kostnej drene ju ako transfúziu podali bračekom Riškovi, ktorému sa následne zmenila krvná skupina po staršom bračekom a darcovi Martinovi. Po transfúzii mal Riško komplikácie, dva týždne nejedol, zvracal, mal teplotu a kožné prejavy. Následne sa jeho stav zlepšil a 20. 6. 2021 bol odpojený od infúzií a prešiel na liečbu antibiotikami v tabletovej forme. Malý Riško sa po ukončení nemocničnej liečby v Bratislave zotavuje v domácej liečbe, kde sa oňho stará mamka a pomáha jej celá rodina. Aj napriek tomu, že Martin vynechal skoro tri týždne zo školskej dochádzky, zvládol všetko učivo a na konci roka mal jeden z najlepších prospechov v triede. Vzhľadom na to, že počas Riškovej hospitalizácie bol doma iba s očkom a s mamkou, komunikoval iba prostredníctvom internetu, statočne sa vyrovnal s danou situáciou, svojou aktivitou podporoval činnosť rodiny a šlachetným gestom dokázal zachrániť svojho bračeka. Veríme, že to bude úspešné a že už nenastanú žiadne komplikácie v Riškovej rekonvalescencii.

List napísal Mgr. Radoslav Duda – pedagóg, skutok vykonal Martin Klembara, v šk. roku 2020/2021, žiak 3. triedy, ZŠ s MŠ Brezovica 60, Brezovica nad Torsou

II. kategória **POMOC V RODINE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Každodenné povinnosti v domácnosti, delba práce
- ♥ Docenenie rodičov, úcta k ich práci
- ♥ Láska a rešpekt voči jednotlivým členom rodiny
- ♥ Vzťah k starým rodičom - čo všetko pre nás urobili a čo môžeme urobiť my pre nich
- ♥ Pocit zmysluplnosti našich skutkov voči najbližším
- ♥ Spoluzodpovednosť a spolupatričnosť v rodine
- ♥ Schopnosť a ochota zastúpiť dospelých členov rodiny v krízových situáciách
- ♥ Lenivosť - schopnosť ju prekonať
- ♥ Dobrý skutok - čo je samozrejmosť a čo hodné ocenenia

Nominované skutky v kategórii POMOC V RODINE

A
LIST

Pomoc v rodine

Sophia a Michaela pomáhajú mame pri liečbe

Píšem vám ako rozvedená matka štyroch detí. Dve sú už dospelé a dve maloleté. Všetky štyri deti si veľmi pomáhajú a stoja pri sebe. Ale keďže sa jedná o detský čin roka, budem písať o malých deťoch – o Sophinke a Miške. Ako som spomenula, obe pomáhajú s domácimi prácami, ale najmä mi pomáhajú teraz, keď sama nemám odvalu... Som po náročnej operácii a zároveň po embólii pľúc. Diagnóza, ktorá je priam ideálnym strašidlom. No ešte väčším strašidlom sú injekcie, ktoré si musím pichať dvakrát denne. Už ma bolí len samotný pohľad na ihlu. A musím ich brať dlhodobo –

okrem liekov na srdce a tlak. Obe dievčence, keď videli bolesť v mojich očiach, vediac, že si musím pichať injekcie, lebo len to je záchranou môjho života, sa podujali mi to uľahčiť. Poprosili ma, aby som im ukázala, ako sa pichajú injekcie do brucha. Ukázala som im to. Odvtedy mi pichajú denne dvakrát práve moje malé „záchranárky“ a dozerajú aj na to, či mi „nelieta“ tlak. A keď mi je aj zle, hneď mi dávajú lieky a dávajú na mňa pozor. Viem, že je veľa iných detských činov, ktoré treba zviditeľniť, ale pre mňa sú veľkými hrdinkami práve moje dievčence, ktoré aj napriek všetkému,

čo prežili, sú plné života a som rada, že majú dobré a úprimné srdiečko, chcú každému pomôcť a pre mňa sú momentálne najväčšími

hrdinkami. Ich silná vôľa a snaha mi pomôcť prekonať chorobu, sú pre mňa veľkou inšpiráciou, prečo bojovať a nevzdať to.

List napísala Adriana Kvasňovská – matka, skutok vykonali Sophia a Michaela Kvasňovské, v šk. roku 2020/2021, žiačky 5. a 6. triedy, ZŠ Tulipánova 1, Nitra

B
LIST

Pomoc v rodine

Samko pomáha so starostlivosťou o chorú sestričku

Samko má dvanásť rokov. Keď mal šesť rokov, narodila sa mu predčasne sestrička z dvojčiek. Bohužiaľ, druhá zomrela. Už vtedy to ťažko znášal a modlil sa, aby malá bojovníčka zabojovala aj napriek zlým prognózam a diagnózam. Veľmi sa zaujímal o jej zdravotný stav. A my sme sa s ním rozprávali na rovinu, že môže byť aj inak obdarená. Keď sme prišli z nemocnice po pätnástich týždňoch domov, bol šťastný a aj napriek jeho veku sa snažil byť nápomocný. Doniesť mliečko, odnieť plienku, pomôcť ošetriť... V noci sa zobudil na každé zamrčanie svojej sestry a bol pri nej, kým som chystala mlieko. Aj napriek tomu, že manžel chodí na týždňovky a sme doma len my, nikdy nepovedal, že prečo musí urobiť niečo, o čo ho požiadam. Svoje povinnosti v škole si plní, je dobrý žiak, chodí

do speváckeho zboru i folklórneho súboru, naučil sa hrať na heligónku. Samko je aj napriek inak obdarenej sestričke Eliške úctivý k starším ľuďom a rád im pomáha. Cez zimu nemal problém ísť von a odhrňat sneh pred vchodu, za čo od susedy dostal sladkú odmenu. Na Vianoce chodí susedom višovať a zahrať koledy a na Veľkú noc susedy obdarí peknou pesničkou a voňavkou. Vždy, keď dostane nejaké euro, venuje ho na rehabilitácie pre svoju sestričku. Niekedy mu príde ľúto, že prečo má inak obdarenú sestričku, že aj on by si s ňou pobehal alebo pobicykloval, alebo sa len tak ponaháňal po dvore. Aj napriek jej hendikepu sa vie s ňou pohrať, dať na ňu pozor, dať jej najesť a ona má najradšej, keď jej zahrá na heligónke a zaspieva. Toto je v mojich očiach môj hrdina.

List napísala Jaroslava Kemlágová – matka, skutok vykonal Samuel Kemlage, v šk. roku 2020/2021, žiak 5. triedy, ZŠ A. Vagača, Štúrova 12, Detva

C
LIST

Pomoc v rodine

Dávid sa stará o svojho mladšieho bračka

Dávid má dvanásť rokov, je najstarší z troch súrodencov. Mladší bratia majú päť rokov a tri roky. Žiaľ, náš najmladší Adam je postihnutý. Je neverbálny, treba ho kámiť, prebaľovať, starať sa o neho dvadsaťštyri hodín. Dávid mi s ním veľmi pomáha, sám od seba ho nakámi, dá mu napiť, dokonca ho aj prebalí. Starostlivosť o neho je náročná, ale Dávid mi pomáha sa o neho starať s rados-

ťou. Skoro vždy, keď sa v noci zobudí, tak sa zobudí aj Dávid a chce sa o neho starať aj napriek tomu, že ráno vstáva do školy a bude nevyspatý, a nedá si v tomto povedať, aby jednoducho spal, že sa o neho postarám sama. Majú k sebe vybudovaný veľký citový vzťah. Adamko dokonca veľmi rád spáva s ním. Ja som vďačná, že mám takého syna, ktorý mi s ním pomáha, aj keď nemusí. Minule

mi Dávid povedal niečo, čo má až rozplakalo: Mama, aj keď tu nebudeš s nami navždy, neboj

sa, ja sa o Adamka postarám, keď vyrastiem, a bude bývať so mnou. Ja ho nenechám len tak.

List napísala Denisa Alexandrová – matka, skutok vykonal Dávid Tompoš, v šk. roku 2020/2021, žiak 5. triedy, ZŠ Mierová 134, Svit

D

LIST

Pomoc v rodine

Miška s láskou pomáhala doopatrovať chorého otca

Miška bola obyčajné jedenástročné dievčatko, keď v jej živote nastal zlom. Jej ockovi zistili rakovinu. Napriek nastupujúcej puberte a zistenej chorobe (tetánii) sa z celej sily snažila pomáhať ockovi aj maminke s malým bračekom. Strážila brata, pomáhala ockovi s nákupmi, kým maminka musela byť v práci, keďže ocko ostal doma na invalidnom dôchodku. Choroba ocka pokročila, ostal ležiaci a nikdy nezabudnem na ten večer, keď som si ju zavolala k sebe a opýtala sa jej, či dáme ocka do nemocnice alebo nám umrie doma. Jej reakcia: samozrejme, doma a my to zvlád-

neme – mi vohnali slzy do očí. V posledných chvíľach mi pomáhala ocka polohovať, prebaľovať, umývať a strážila mladšieho brata, keď som potrebovala niečo vybaviť. Ocko dobojoval svoj boj 18. 12. 2020. Umrel tak, ako si predstavoval, doma, v prítomnosti tých, čo miloval. Miška mi bola oporou aj na pohrebe a na štedrovečerný stôl položila sviečku, aby ocko bol pri nás. Teraz pomáha s mladším bratom, vodi ho do škôlky, kým som ja v práci. Patrí jej veľké ďakujem a napriek tomu, že je v puberte, zvládla veci, ktoré by mali problém zvládnuť aj dospelí.

List napísala Ivana Krivušová – matka, skutok vykonala Michaela Krivušová, v šk. roku 2020/2021, žiačka 8. triedy, ZŠ L. Novomeského, Rúbanisko 2, Lučenec

E

LIST

Pomoc v rodine

Veronika nahrádza svojim sestram matku, počas jej choroby

Veronika je žiačkou 9. ročníka našej školy. Počas celej školskej dochádzky dosahuje dobré výsledky, bola vždy zodpovedná, svedomitá a ochotná pomôcť spolužiakom ale aj pri aktivitách školy. Spolu s dvoma malými sestrami, dvojčkami, ktoré majú 3 roky spolu s matkou žijú na sídlisku. Život tejto rodiny nie je jednoduchý pre žiadneho jej člena. Pred časom sa mama Veroniky, Paulína dozvedela nepríjemnú správu. Jej zdravotný stav sa zhoršil, lekári hľadali príčinu, tak musí vo všetkých sil bojovať s rakovinou, podstupovať náročnú liečbu, chemoterapie. Po takýchto liečebných úkonoch sa necíti dobre a rolu druhej mamy v rodine preberá naša Veronika. Pomáha so starostlivosťou o dve malé trojročné sestry a stará sa o domácnosť. A naozaj

to nie je jednoduché. Veď všetci vieme, aké náročné bolo tráviť čas doma počas pandemických opatrení, v karanténe a učiť sa online. Malé sestry nechodili do škôlky, starostlivosť o ne zostávala na staršiu sestru. Keď mohla, pomáhala aj babka, ktorá však sama má pokročilý vek a veľa zdravotných problémov. Veronika toto všetko zvládala. Pripravovala sa na monitory, prijímacie skúšky na strednú školu, učila sa online z domu, starala sa o maminu, malé sestry, rodinu a domácnosť. Veronika je pre mamu veľkou oporou v chorobe i počas liečby a zvládania ťažkých chvíľ. Musela predčasne dospieť, stať sa oporou mame, veľkou staršou sestrou a spolu všetky bojujú za to, aby zdravie, smiech a radosť znovu prevládali v ich rodine.

List napísala PaedDr. Jana Brigantová – riaditeľka školy, skutok vykonala Veronika Herceghová, v šk. roku 2020/2021, žiačka 9. triedy, ZŠ SNP1484, SNP 1484/143, Považská Bystrica

III. kategória **POMOC ROVESNÍKOM**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Integrácia zdravých a postihnutých detí
- ♥ Ľudské práva
- ♥ Zastať sa slabšieho
- ♥ Schopnosť rozlíšiť dobré a zlé
- ♥ Hodnota priateľstva a schopnosť obetovať sa a podeliť sa
- ♥ „Hanba“ robiť dobré skutky, „frajerina“
- ♥ Vedieť sa v kolektíve spojiť pre dobrú vec
- ♥ Hodnota slova **ĎAKUJEM**

Nominované skutky v kategórii POMOC ROVESNÍKOM

A
LIST

Pomoc rovesníkom

Boris je kamarát, pomocník, spoločník pre svojho spolužiaka

Už sedem rokov je Miško žiakom našej školy. Práve úspešne skončil siedmy ročník. Poviete si: „Nič výnimočné.“ Ale my sedem rokov sledujeme jeho boj so svalovou dystrofiou. Sedem rokov sme svedkami boja, snaženia sa o to, aby bol súčasťou normálneho detského kolektívu, aby zvládol to, čo zdravé deti pokladajú za samozrejmé. Pre Miška to samozrejme nie je. Každý deň, každým krokom, každým pohybom, musí najskôr prekonať sám seba a až potom príde vytúžený pohyb či krok. Pri Miškovi nie je možné nevsimnúť ešte jednu postavu. Jeho tieň, jeho kamaráta, pomocníka, jeho druhé nohy a ruky - Borisa Černáka. Práve Boris je ten, na ktorého chceme upozorniť. Boris dodáva Miškovým svalom silu. Každý deň Boris čaká, kedy Miška rodičia dovezú na vyučovanie, pomôže mu z auta, odprevadí do šatne, odnesie tašku do triedy.

Na každom schode kontroluje „situáciu“, či Miškovo trápenie na schodoch nevidí neželané oko. Počas vyučovania nevidíte vernejších spoločníkov. Všetko robia spolu. Hlavne teda Boris robí množstvo vecí aj za Miška. Prinesie, donesie, obsluží, zdvihne ho zo stoličky, odprevadí do odbornej učebne. A po vyučovaní ho opäť „vráti“ rodičom. Kvôli Borisovi Miško chodí do školy rád. Nehanbí sa za to, že nemôže utekať či len rýchlo zbehnúť po schodoch. Miško mal možnosť preštúpiť na školu, ktorá má bezbariérový prístup a je aj bližšie k jeho domovu. Aj napriek všetkým prekážkam chce školu dokončiť so svojimi spolužiakmi, ktorých pozná od prvej triedy, niektorých aj od škôlky. Naša škola má dve trojposchodové schodištia bez výtahu či posuvnej plošiny. Ale my máme Borisa! - Úprimné a dobré srdce, ktoré bije za dvoch.

List napísala Mgr. Vladimíra Filipková – pedagogička, skutok vykonal Boris Černák, v šk. roku 2020/2021 žiak 7. triedy, ZŠ Klačno 4/2201, Ružomberok

B
LIST

Pomoc rovesníkom

Daniela pomohla spolužiačke, ktorú šikanovali

Chystala som sa ísť domov zo školy. Zrazu som si spomenula, že mám počkať moju najlepšiu kamarátku. Sadla som si teda do šatne na lavičku a všimla som si, ako moja kamarátka utiňuje spolužiačku. Prišla som k nim a spýtala som sa, že čo sa stalo. Spolužiačka Sára mi to nechcela povedať, ani po dlhom naliehaní a tak sa ozvala kamarátka a povedala mi, že ju iná spolužiačka šikanoje. Hneď som sa zaujímala o to, že ako ju šikanoje a prečo ju vlastne šikanoje. Všetko mi povedala. Hneď som sa jej opýtala: „Povedala si to triednej?“ Jej odpoveď ma neprekvapila. „Bojím sa jej to povedať. Veď je to moja najlepšia kamarátka a nechcem ju zradiť.“ Nakoniec so mnou súhlasila. Triednej som to mohla povedať ja. Podarilo sa mi ju utíšiť a potom sme sa spoločne zasmiali. Keď prišla moja najlepšia kamarátka, išli sme spolu do knižnice. Vybrali sme si knihy a šli sme ešte do triedy čakať na krúžok. Nanešťastie aj s tou „šikanérkou.“ S kamarátkou som sa išla prejsť po škole a povedala som jej všetko čo mi kamarátka povedala v šatni. Dohodli sme sa,

že na druhý deň pôjdeme za triednou, aby sa to pokúsila vyriešiť. O chvíľu sme sa vrátili do triedy kde nás čakala „šikanérka.“ Mala som podozrenie, že nás asi počúvala lebo hneď ako sme prišli do triedy na nás vyvalila to tajomstvo, čo jej povedala Sára. Zhlboka som sa nadýchla a začala som jej rozprávať jej tajomstvo o ktorom si myslela, že ho nikto nevie. Zo začiatku to popierala, ale ja som ju odhalila. Červenala sa a to robila vždy, keď klamala alebo sa hanbila. Fakt som ju nemohla znieť a odišla som do šatne. Moja najlepšia kamarátka utekala za mnou. Začínal sa nám krúžok a tak som na chvíľu zabudla na to, čo som sa dozvedela. Po krúžku som sa s mojou najlepšou kamarátkou ešte zastavila na zmrzline a tam sme to ešte raz poriadne prebrali. Na druhý deň ráno po príchode do školy som utekala za triednou učiteľkou. Povedala som jej všetko, čo som sa dozvedela v šatni. Triedna povedala, že to bude riešiť. Mala som zo seba dobrý pocit. Vôbec som sa nebála toho, čo bude nasledovať, lebo som bola presvedčená o tom, že som spravila dobrú vec.

List napísala a skutok vykonala Daniela Pisarčíková, v šk. roku 2020/2021
žiачka 6. triedy, ZŠ s MŠ Oravské Veselé 377

C
LIST

Pomoc rovesníkom

Mathias sa zastal svojho spolužiaka, keď mu robili žiaci zle

Dobrý deň, volám sa Miško Mráz a práve som skončil 6. ročník základnej školy. Píšem Vám o mojom veľmi dobrom kamarátovi a spolužiakovi Mathiasovi Padoanovi. Chcel by som Mathiasa navrhnuť na ocenenie Detský čin roka, lebo mi veľmi pomohol. A ako to celé bolo? V triede nie som veľmi populárny a často sa mi spolužiaci vysmiejavajú. Učím sa veľmi dobre a zaujíma ma veľmi veľa vecí, a som trošku iný. Mám dve ruky aj dve nohy, a hlavu

na krku, ale spolužiakom často prekáža, že sa stále vypytujem a asi aj preto mi robia zle. Najviac mi prekáža, keď zakazujú mojim kamarátom sa so mnou kamarátiť a vysmiejavajú sa z mojej mamy. Často mi hovoria, že som gay. Pani riaditeľka aj viaceré triedne učiteľky sa snažili deťom vysvetliť, že sa tak nemajú správať. Ale nemal som pocit, že dospeli chápajú, ako veľmi tým trpím. Na konci tohto školského roka sa situácia veľmi vyhorila a spolužiačka

na vyučovacej hodine napísala, že ma najviac neznáša. Druhý spolužiak vyzval triedu, aby začali tleskať a časť spolužiakov sa pridala potleskom. Ja som v škole v ten deň nebol. A toto je len jedna takáto príhoda. Mathiasovi

sa to nepáčilo a ako jediný mal odvahu a začal sa o tom rozprávať s dospelými. Vďaka jeho odvahe mi uverila aj pani riaditeľka a začala situáciu riešiť. Ďakujem Matimu, že prekonal svoj strach a zastal sa ma.

List napísal Michael Mráz, skutok vykonal Mathias Padoan, v šk. roku 2020/2021
žiaci 6. triedy, ZŠ Sekule 119

D
LIST

Pomoc rovesníkom **Žiaci pomáhajú veľkej bojovníčke Vaneske**

Začal sa školský rok. Bol vlastne ako každý iný, a predsa sa v niečom líšil. Dozvedeli sme sa smutnú správu o našej spolužiačke Vaneske. Je to útle, tiché rómske dievča s veľkými očami a krásnymi dlhými vlasmi. Bola veľmi chorá. Po dlhých vyšetreniach jej zistili nádor v mozgu. 14. 12. 2020 ju v Bratislave operovali jedenásť hodín. Operácia sa podarila a my sme rozmýšľali, ako jej pomôcť a dať vedieť, že sme tu pre ňu stále. Bola veľmi slabá a potrebovala čas na zotavenie. Nemohla sa zúčastňovať na dištančnom vzdelávaní, keďže po operácii sa jej výrazne zhoršil zrak, vlastne takmer vôbec nevidí. Preto sme jej pomáhali, posielali úlohy, ale aj darčeky, aby sa trochu rozveselila, potešila... Aj keď je veľmi snaživá a po-

stupne sme sa aj vďaka jej sestre, ktorá jej pomáha, videli na zoome a snažila sa aspoň počúvaním pripojiť k nám a učiť sa. Aj teraz jej v škole pomáhame kto, ako vie: s učením, odprevadíme ju na toaletu, nosíme tašku, zoberieme ju poprechádzať sa po chodbe, ba dokonca sme ju zobrali na maličký výlet – mali sme hodinu dejepisu a pani učiteľka nás zobrala na naše historické námestie a potom sme šli na zmrzlinu, lebo sme všetci chceli urobiť Vaneske radosť. Vie, že nám môže kedykoľvek napísať, zavolať a my sme sa dohodli, že jej budeme pomáhať, až kým opäť nebude úplne zdravá, nech to trvá, ako dlho chce. Sme tu pre ňu každý deň a odmenou je nám jej občasný úsmev i žmurknutie jej veľkými očami.

List napísala Veronika Plavnická, skutok vykonal kolektív žiakov, v šk. roku 2020/2021,
žiaci 5. triedy, ZŠ Za vodou 14, Stará Ľubovňa

E
LIST

Pomoc rovesníkom **Leon pomohol zranenému chlapcovi**

Dňa 16. 6. 2021 sa žiak 4. B Leon Daniel stal svedkom ťažkého úrazu mladého chlapca. Na cyklotrase smerom od Adamovských jazier počuli s babkou už z diaľky veľký krik. Na zemi ležal mladý chlapec s otvorenou zlomeninou. Úraz si spôsobil pri zostupovaní zo skejtbordu. Leon s babkou a mladším bratom Viktorom zachovali duchapritomnosť a mladému chlapcovi Erikovi do príchodu záchranárov pomáhali. Leonova

babka chladila chlapcovu hlavu vodou a upokojovala zraneného chlapca a jeho sesternicu, ktorá bola v šoku. Leon svojou šiltovkou odháňal od zraneného komára a muchy, aby sa mu do rany nezaniesla infekcia. Po príchode záchranárov jeho pomoc neskončila. Záchranári Leona požiadali o držanie infúzie, pokiaľ zranenému poskytovali prvú pomoc. Štvrták Leon bol ochotný pomôcť aj v tejto chvíli. Po ošetrení sa vyja-

dril: „Babi, mám hrejivý pocit, že som mohol pomôcť.“ Neviem, koľko detí, hoci za prítomnosti babky, by sa takto zachovalo. Pre mňa

a našu triedu 4. B je Leon ozajstný hrdina, povedala triedna učiteľka Žaneta Valachovičová.

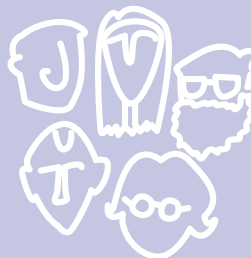
List napísala Mgr. et Mgr. Žaneta Valachovičová – triedna učiteľka, skutok vykonal Leon Daniel, v šk. roku 2020/2021 žiak 4. triedy, ZŠ s MŠ Pionierska 697, Gbely

IV. kategória **POMOC ĽUĎOM**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Ja a svet okolo
- ♥ Svet okolo nás – pozitívne hodnoty
- ♥ Spolupatričnosť medzi ľuďmi
- ♥ Spoluzodpovednosť za spoločnosť v ktorej žijeme
- ♥ Rešpekt voči ľuďom
- ♥ Odvaha postaviť sa nespravodlivosti a násiliu
- ♥ Lahostajnosť – mňa sa to netýka
- ♥ Úcta a pomoc starším

Nominované skutky v kategórii POMOC ĽUĎOM

A
LIST

Pomoc ľuďom **Kamaráti vrátili stratenú peňaženku**

Jedného dňa sme sa s kamarátmi rozhodli, že oslávime narodeniny jedného z nás. Po skončení vyučovania sme boli všetci pripravení a vyrazili sme na miesto stretnutia. Ako som kráčal, všimol som si ležať na zemi tmavý predmet. Najprv som ho ignoroval, lebo som si myslel, že to ktosi vyhodil nepotrebnú vec. Prišiel som bližšie a zistil som, že na zemi leží peňaženka. Zdvihol som ju a nazrel som do nej. Bola plná peňazí.

Zavola som na kamarátov. Rozhodli sme sa, že ju zanesieme na políciu. Výhoda bola, že budovu polície sme mali po ceste. Keď sme prišli na políciu, vošiel som len ja a vybavil som potrebné veci. Zistil som, že peňaženka patrí jednej staršej panej. Bolo v nej viac ako 1 200 eur. Ešte v ten deň bola peňaženka odovzdaná majiteľke. Neskôr mi neznáma pani poďakovala za záchranu jej peňazí.

List napísal Daniel Petlák, skutok vykonalí Daniel Petlák, Samuel Mucha a Sebastián Holly, v šk. roku 2020/2021, žiaci 7. triedy, ZŠ s MŠ Ulica sv. Gorazda 1, Žilina

B

LIST

Pomoc ľuďom

Kristína a Karolína pomáhajú ľuďom v dedine

V našej dedine žije bezdomovec, ktorý každé ráno chodí k našim kontajnerom pri bytovkách. Keď nám ostanú zvyšky jedla, nevyhadzujeme ich, ale zabalíme a zavesíme na kraj kontajnera. Pre nás sú to zvyšky jedla, no pre bezdomovca možno raňajky alebo obed. Myslíme si, že by bolo fajn, ak by viac ľudí uvažovalo takýmto spôsobom a nevyhadzovali by jedlo do koša ale podarovali ho bezdomovcom. Nikdy nevieme, čo nám život priniesie a veríme, že dobro sa dobrom opláca. Rovnako oblečenie, z ktorého som vyrástla, a hračky, s ktorými sa už nehrám, vždy darujeme do detského domova. Moja mama nám vždy hovorí, aby sme si vážili veci a jedlo, lebo existujú deti, ktoré takéto veci nemajú.

Môžeme im vyčariť úsmev na tvári vďaka oblečeniu, ktoré je pre nich nové, vďaka hračkám, ktoré nemajú a z ktorých sa úprimne tešia, no najviac ma mrzí, že im nemôžeme nahradiť mamu a otca, lebo to je to najcennejšie, čo by malo mať v živote každé dieťa. Pomáhame aj v domove dôchodcov, kde pracuje moja babka. Moje a sestrine kresby nosí do práce a hovorí, že starí ľudia z toho majú veľkú radosť. Babka hovorí, že nabudúce nás zoberie k sebe do práce a sestra im tam bude kresliť a ja čítať z knižiek a rozprávať im moje príhody. Verím, že súčasná situácia sa čoskoro zlepší a ja so sestrou budem môcť rozdať radosť seniorom, na chvíľu sa s nimi porozprávať a vyčariť im opäť úsmev na ich tvári.

List napísali a skutok vykonali Kristína a Karolína Pazúrové, v šk. roku 2020/2021, žiačky 6. triedy, ZŠ s MŠ Pionierska 697, Gbely

C

LIST

Pomoc ľuďom

Kolektív žiakov pomohol rodine spolužiačky pri požiari

Sme rodina z Komárna, naša dcéra navštevuje kvartu na tunajšom gymnáziu. 25. 1. pred treťou hodinou ráno náš dom zachvátil požiar, ktorý sa rozšíril z krbu a komína. Zobudila som sa na buchot a svetlo a videla, že horí celá strecha a podkrovie. Zburcovala som rodinu a stihli sme vybehnúť na dvor a volali hasičov. Stáli sme na dvore v pyžamách a nevedeli, čo s nami bude. Dcéra Saška bola z toho taká šokovaná, že napísala do triednej skupiny, že nám zhorel dom a celá strecha, a dom sme poistený nemali. Spolužiaci sa zomkli a rozmýšľali, ako by nám mohli pomôcť. Tomáš Répaš okamžite založil účet cez PayPal, kde pár hodín po požiari začali pribúdať príspevky od rodín spolužiakov. Účet aj spropagoval na sociálnej sieti a začali nám

prispievať ľudia z celého Komárna aj Slovenska. Spolužiačka Laura Medovčíková a jej rodina nám hneď v spolupráci s firmou predávajúcou strešnú krytinu vybavili komplet krytinu na celú strechu. Spolužiaci a ich rodičia nám volali, čo potrebujeme. Ponúkli nám ubytovanie, ošatenie, nábytok, pomoc pri práci na likvidácii zhoreniska. Triedna učiteľka a mamičky spolužiačok prišli a upratovali dolnú časť domu, ktorá bola premočená z hasenia. Bolo, aj je to stále veľmi dojímavé, ako sa všetci z triedy dokázali zomknúť a pomôcť našej Saške aj celej našej rodine. Nikdy sa im nebudeme môcť dostatočne odvdáčiť, a preto som sa rozhodla nominovať triedu kvartu na Detský čin roka. Nina Poláková, Saškina mama.

List napísala Nina Poláková – mama Sašky, skutok vykonali kolektív žiakov, v šk. roku 2020/2021, žiaci kvarty, Gymnázium L. J. Šuleka, Pohraničná 10, Komárno

D
LIST

Pomoc ľuďom

Kamarátky pomohli susede, ktorá mala tlak na hrudníku a ťažko sa jej dýchalo

Volám sa Linda a chodím do piatej triedy. Raz v piatok som sa vracala domov zo školy a uvidela som našu susedu sedieť na schodoch pred domom. Najprv mi napadlo, že možno na niekoho čaká, až kým na mňa nezavolala a nepoprosila ma, či by som jej zavolala záchranku, pretože mala tlak na hrudníku a ťažko sa jej dýchalo. Hneď za mnou išla domov spolužiačka Silvia so sestrou Sofiou, ktoré bývajú na našej ulici. Poprosila som ju, či by nepomohla, pretože som sa bála, že to sama nezvládnem, pretože nerada telefonujem a záchranku som volala prvý raz. Tiež som bola v strese, takže bolo

super mať niekoho pri sebe. Zavolali sme jej teda záchranku, presunuli ju dnu do chládku a doniesli jej vodu. Keď prišli záchranári, počkali sme vnútri. Po vyšetrovaní ju odviezli na pozorovanie do nemocnice. Pani nás ešte poprosila, aby sme spolu napísali odkaz jej synovi, pretože nebol doma a nemal kľúče. Nalepili sme odkaz na dvere a potom už išli domov. Ja som ešte z domu skontrolovala, či sa jej syn vrátil domov a či si prečítal odkaz. Podľa mňa som neurobila nič výnimočné, ale som rada, že som aspoň nejako pomohla tým, že som zavolala záchranku. Väčšinu práce spravili záchranári.

List napísala Linda Boboková, skutok vykonali Linda Boboková a Silvia Hučková v šk. roku 2020/2021 žiačky 5. triedy a Sofia Hučková v šk. roku 2020/2021 žiačka 2. triedy, ZŠ Školská 482, Hliník nad Hronom

E
LIST

Pomoc ľuďom

Rómski chlapi pomáhajú revitalizovať židovský cintorín vo Vinodole

Nebýva zvykom, aby sa chlapi vo veku od desať do pätnásť rokov ponúkli na prácu. Napriek tomu sa to stalo. Šiesti rómski chlapi ma videli na kolenách pri práci na verejnom priestore vo Vinodole a ponúkli sa, že mi pomôžu. Začal som s nimi hovoriť okrem iného aj o projekte Občianskeho združenia Zoulus, ktorého členovia sa podujali na jeho revitalizáciu. Spolu sme prišli na priestor cintorína, zarastený krovínami, a vysvetľoval som chlapcom, čo sme si dali v združení za cieľ. Odstrániť kroviny, nájsť spadnuté a pod nánosom zemiiny ukryté náhrobné kamene, opraviť rozbité, upraviť terén a vysadiť živý plot okolo parcely cintorína na ploche, a to všetko z úcty k židovským obyvateľom obcí Horný a Dolný Síleš, ale aj Černík, z ktorých sa Židia pochovávali na tomto cintoríne. Do jedného sa všetci ponúkli, že chcú byť pri tom. Neodradila ich ani zmienka o práci bez finančnej odmeny.

Od apríla do konca júna sme spoločne s inými dobrovoľníkmi absolvovali s chlapcami už deväť sobotňajších brigád a našli dve desiatky zničených alebo povalených a zasypaných náhrobných kameňov. Spolu už odpracovali celkom 180 hodín pri tejto ušľachtilej práci. Chlapci bez nároku na odmenu pomáhajú pri odstraňovaní drevín, samostatne sondujú ukryté padnuté náhrobné kamene, následne ich opatrne odkryjú doslova archeologickým spôsobom a dokážu sa tešiť z každého, aj malého objavu miestnej histórie. Samozrejme s nimi hovorím aj o symbolike, o osudoch rómskej a židovskej populácie počas holokaustu, o vojne... Naše rozhovory im túto smutnú časť histórie pomaly otvárajú. V obci oceňujeme prácu, ktorú svojou dobrovoľnou účasťou vytvorili, a odhodlali sa vytrvať na plánovaných 24 mesiacov do konca úpravy celého priestoru.

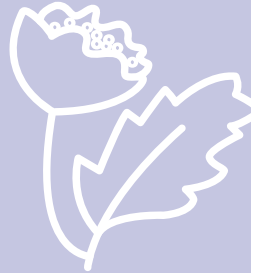
List napísal Vladimír Špánik – predseda OZ Zoulus a poslanec Obecného zastupiteľstva vo Vinodole. Skutok vykonali dvaja chlapi s rovnakým menom aj priezviskom René Stojka, Mário Buch, a súrodenci Franko, Róbert a Sebastián Lakatošovi, v šk. roku 2020/2021 žiaci 4. 5. a 7. triedy, ZŠ Školská 1, Vinodol

V. kategória **POMOC PRÍRODE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ **Zodpovednosť za prírodu**
- ♥ **Človek ako jej súčasť**
- ♥ **Lahostajnosť voči prírode a jej následky**
- ♥ **Poznanie prírody a jej zákonitostí**
- ♥ **Každý živý tvor má v prírode svoje jedinečné miesto**
- ♥ **Súciť so zvieratami odkázanými na našu pomoc**
- ♥ **Ako môžu deti pomôcť prírode**
- ♥ **Ako sa ničenie prírody spätne vypomstieva človeku**

Nominované skutky v kategórii POMOC PRÍRODE

A
LIST

Pomoc prírode
Jakub pomáha útulku v dedine

Chodím pomáhať do útulku v dedine, kde bývam. Som tam skoro každý deň, niekedy aj do večera, ak je treba. V tomto útulku sa zachraňujú psy, mačky, kozičky, kravičky, koníky a ich žriebätká. Zvieratká sú väčšinou týrané alebo nechcené pre ich hendikep, napríklad, že nemajú očka alebo jednu nôžku. Aby neboli utratené, tak sa o nich staráme, alebo im nájdeme nový domov, aby si tiež mohli v pokoji dožiť svoj život. Zo všetkých príbehov ma najviac zaujal príbeh Timmyho. Timmy je baranček, ktorému sme boli privolaní na pomoc, pretože sa zamotal do elektrického ohradníka. Tým, že sa baranček snažil vyslobodiť z lanka, roztrhal si kožu, tkanivo, šlachy až na kosť. Z kosti mu visel už len odumretý paznecht, ktorý prilákal muchy a mrchožrúty,

ktoré ho začali požírať. Museli sme ihneď konať. Odstránili sme larvy, vyčistili a zafixovali ešte živú časť končatiny, aby k nej muchy nemali prístup, pretože ich nemal len v mieste poranenia, ale takmer po celom tele. Odstrániť všetky larvy trvalo 3,5 hodiny. Potom sme barančeka odviezli na kliniku, lebo sme videli, že zachrániť nohu sa nám už nepodarí. Tam Timmy podstúpil amputáciu. Hrozilo, že sa Timmy už nebude vedieť postaviť iba na jednu zadnú nohu, alebo že nastanú nejaké komplikácie. Starali sme sa o Timmyho každý deň a o mesiac sa už dokázal postaviť na vlastné, hoc len tri nôžky. Veľmi sa teším, že sme Timmyho zachránili. Vyzerá byť šťastný a ja som tiež. Takto by som chcel pomáhať všetkým zvieratám, ktoré to potrebujú.

List napísal a skutok vykonal Jakub Kohút, v šk. roku 2020/2021, žiak 5. triedy, ZŠ P. Horova, Kpt. Nálepku 16, Michalovce

B
LIST

Pomoc prírode **Viktória s bratom zachránili život psíkovi Riovi**

Voláme ho Rio... Bol bežný decembrový deň, ako každý iný. Zima, sneh, vietor, v noci mráz. Keď nás zrazu s bratom vyrušil hukot akéhosi neznámeho auta pred naším domom. Bola to dodávka. Vystúpil z nej po chvíli pán, ktorý otvoril auto, vyhodil na ulicu svojho psa a odišiel. Nechápali sme s bratom, čo to urobil. Psík sa triasol a smutne pozeral za autom. Bolo nám ho veľmi ľúto. Rýchlo sme vybehli pred dom a zobrali sme ho k nám. Stále sme dúfali, že sa majiteľ

vráti. Mýlili sme sa. Urobili sme mu pelech, nakrmili sme ho a starali sme sa o psíka, ako sme najlepšie vedeli. Dávam mu veľa lásky a ako iste tušíte, psík ostal u nás doma. Nechali sme si ho. Mám ho už od decembra, sme najlepší kamaráti a nedala by som ho za nič na svete. Je krásny, nižšieho vzrastu s malými uškami a jeho papuľka sa na mňa stále usmieva. Jediné, čo sme nevedeli, bolo jeho meno. Tak ho voláme Rio. Ostane už s nami navždy.

List napísala a skutok vykonala Viktória Varcholová s bratom, v šk. roku 2020/2021, žiačka 5. triedy ZŠ Za vodou 14, Stará Ľubovňa

C
LIST

Pomoc prírode **Timotej vyčistil prírodu v okolí domova**

Keď sme sa ocitli počas koronavírusu zatvorení doma, začali sme viac chodiť na prechádzky v okolí nášho domu. Neskôr sme si začali všimáť ten strašný neporiadok v okolí potoka, okolo ktorého sme chodili. Rozhodli sme sa, že to musíme zmeniť. Bol som kúpiť rolku najväčších vriec do koša a rukavice. Neskutočné, čo všetko sme vyzbierali. Naplnili sme šesť obrovských vriec, na breh sme vytiahli chladničku, pneumatiky a plno rozbitých fliaš. Našli sme aj veľké továrenské svetlá... Je smutné,

čo dokážu ľudia vyhodit', lebo sú leniví to vyhodit' do kontajnera alebo do zberného dvora. Mamka zdieľala fotografiu na Facebooku a o pár dní nám prišiel balíček drobností od jednej firmy, ktorá si všimla mamkin príspevok. Na prechádzky chodíme stále, pred mesiacom sme si brigádu zopakovali, no to nám stačilo už iba jedno vreco. Žeby sa ľudia s nástupom koronavírusu zmenili? Lockdown ľuďom zakázal chodiť po vonku a robiť neporiadok a ja dúfam, že to takto navždy zostane.

List napísal a skutok vykonal Timotej Vyparina, v šk. roku 2020/2021, žiak 8. triedy, ZŠ s MŠ Plavnica 244

D
LIST

Pomoc prírode **Kamaráti zachránili život mačke**

Dnes ráno mi prišiel milý mail, ktorého autorkou bola pani Gracová, obyvateľka susednej obce Párnica. Prostredníctvom tohto mailu som sa dozvedela o veľmi užitočnej, stotočnej záchranskej akcii, ktorej hrdinovia boli naši žiaci – tretiačka Betka,

piatak Dominik a siedmak Filip. Deti počas prechádzky v lese objavili utrápenú mačku, ktorú niekto priviazal o strom. Neváhali a rozhodli sa ju zachrániť. Počínali si veľmi odvážne a rozumne. Mačku sa im podarilo oslobodiť a zachrániť. Dovolím si citovať

z mailu: „...Pracovala som v záhrade a zbadala som Dominika, ako beží cez pole. Pri našom plote zastal, slušne sa opýtal, či smie preliezť, lebo sa veľmi ponáhľa. Keď prišiel ku mne, bol rozrušený, pýtal si nožnice, alebo nožík, lebo ide o život.“ Povraz je celkom krátky a okolo krku – asi sa zadusil! – Po chvíli som sa dozvedela, že niekto uviazal v lese mačku a oni ju musia rýchlo zachrániť. V behu mi zakričal, že nožnice mi vráti. Asi za desať minút prišiel aj so sestrou Betkou a bratrancom Filipom, ktorý mal v náručí vystrašenú mačku. Mala na krku ranu po povraze a bola zoslabnutá. Vypýtali si odo mňa misku s vodou a dali jej ju. Pila hltavo a dlho, z čoho sme usúdili, že musela byť v lese dlhší čas. Potom mi rozprávali, že sa boli bicyklovať a zašli

aj do blízkeho lesa, začuli mraučanie a našli utrúpenú mačku, priviazanú o posed. Snažili sa ju oslobodiť, ale bez nožníc to nešlo. Dominik bežal po nožnice a Betka s Filipom sa snažili mačku upokojiť. Keď mačku odviazali, bola vystrašená, zobrali ju do náručia a prišli k nám. Rozprávali jeden cez druhého, ale tešili sa z toho, že boli v správnom čase na správnom mieste. Pochválila som ich za to, ako sa zachovali, rozprávali sme sa o tom, prečo a kto mohol takto ublížiť bezbrannému zvieraťu. Mačku si vzali domov, že sa o ňu budú starať. Ešte dlho som o týchto skvelých deťoch rozmýšľala a rozhodla som sa, že ich záchrannú akciu uverejním na Facebooku, aby boli príkladom aj pre iné deti, ale aj pre nás, dospelých...”

List napísala Mgr. Anna Punová – riaditeľka ZŠ, skutok vykonali Dominik Havko, Alžbeta Havková a Filip Pošta, v šk. roku 2020/2021, žiaci 3., 5. a 7. triedy, ZŠ s MŠ Školská 219/3, Žaškov

E
LIST

Pomoc prírode **Samuel a Michal zachránili ryby pred uhynutím**

Májové povodne tohto roku neobišli ani našu krásnu obec Topoľčianky. Voda sa vylievala hádam z každého koryta. Dokonca aj rybník na konci dediny sa preliel do okolitých jarčekov, ktoré inak vodou napájajú parkové fontánky. Dvaja žiaci našej školy – tretiak Samko Mních a piatak Michal Škorec s maminou – si na prechádzke v parku všimli nezvyčajný pohyb v týchto jarčekoch. Úbohé nemé tvory – kapry, inak obyvatelia už spomínaného rybníka, v nich bojovali o prežitie, bohužiaľ, niektoré oň prirýchlo prišli. Chlapci nelenili a pustili sa do záchranného výlovu. Obuli čížmy a vhupli do dosť studenej vody, vedrami ich odchyťovali a prená-

šali do takmer kilometer vzdialeného rybníka. Trvalo im to asi týždeň, kým „donáhľali“ posledného. Nachodili desiatky kilometrov a zachránili desiatky kaprov, zmočení do poslednej nitky sa vracali domov s úsmevom na tvári a dobrým pocitom zo správnej veci. Obdiv určite patrí aj ich maminám, ktoré každý deň vylievali vodu z čížmy a starali sa o premočené oblečenie... Akcia „zázrakom“ prebehla bez ujmy na zdraví nielen lovených kaprov, ale aj chlapcov. Zoberme si príklad z inak nenápadných a skromných chlapcov, vnímajme svet okolo seba, nebudme ľahostajní k žiadnemu živému tvorovi!

List napísala Mgr. Zuzana Zrastáková – pedagogička, skutok vykonali Samuel Mních a Michal Škorec, v šk. roku 2020/2021, žiaci 3. a 5. triedy, ZŠ Litoměřická 32, Topoľčianky

VI. kategória **DOBRÝ NÁPAD**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ **Vlastná iniciatíva a kreativita**
- ♥ **Všímavosť a citlivosť voči ľuďom i okoliu**
- ♥ **Schopnosť nápad realizovať a doviest' do konca**
- ♥ **Vedieť pre svoje nápady získať aj ostatných**
- ♥ **Uspokojenie z realizácie dobrého nápadu**
- ♥ **Nezištnosť a prínos nápadu**

Nominované skutky v kategórii DOBRÝ NÁPAD

A
LIST

Dobry nápad **Žiaci v ŠKD vyrábajú darčeky pre radosť**

12. 5. 2021 bol Medzinárodný deň ošetrovateliek, opatrovateliek a zdravotných sestier. Rozhodli sme sa s deťmi zo Školského klubu detí vo Veľkej Lehote, že im niečo malé a pekné vyrobíme. Je to krásne a namáhavé povolanie, a preto sme svoj obdiv a uznanie pani opatrovatelkám a zdravotným sestričkám vyjadrili malým darčekom. Odovzdali sme im pre radosť a šťastie malý biely kamienok, ozdobený servítkovou technikou, za ich vľúdnosť, trpezlivosť a obetavosť a deti zapievali aj pieseň. Sme veľmi radi, že sme im aspoň takto spríjemnili deň.

Na Medzinárodný deň detí (1. 6. 2021) sme boli odovzdať darčeky Centru pre deti a rodiny v Novej Bani. Napadlo nám, že by sme mohli niekomu na Deň detí urobiť radosť, a tak v Školskom klube detí (deti s rodičmi a vychovávateľka) sme urobili doma balíčky. Balíčky obsahovali hračky, sladkosti, kozmetiku, školské potreby atď.

Pre organizáciu: Pomoc zo srdca sme vyrobili s deťmi tridsať kusov ručne vyrábaných srdiečok pre darcov, ktorí darovali deťom na Slovensku darčeky. Veď treba odmeňovať aj tých, čo darujú :-)

List napísali Bc. Katarína Šmondrková – vychovávateľka ŠKD, skutok zrealizoval kolektív žiakov ŠKD, v šk. roku 2020/2021, žiaci 1. – 4. triedy, ZŠ s MŠ Veľká Lehota 433

B
LIST

Dobry nápad **Žiaci zorganizovali sobotnú ekobrigádu**

Pandémia nás určite všetkých prekvapila. Brány školy ostali zatvorené na dlhý čas. Pre-

verila našu vytrvalosť, zdravý rozum a správny prístup. My – šiesti kamaráti z jednej ulice

a jednej školy: Oliver, Oskar, Jakub, Nicolas, Louisa a Mário sme sa rozhodne nestratili! Detstvo trávime spolu a vonku. S vetrom vo vlasoch sa zvykneme túlať aj po blízkych chodníkoch k Oravskej priehrade, kde sa počas dlhých a – zdá sa, akoby pre iných len nudných týždňov – kopili obaly od jedla, nápojov, šatstvo, úlomky plastov... Mrzelo nás to. Len kúsok od skládky na okraji lesa sa z iniciatívy nášho suseda – uja Ruda renovovala kaplnka, ktorá sa mala stať miestom oddychu a potešenia. Obklopená mladými bukmi vyzerá krásne. Preto sme vyzvali našich rodičov, aby nám pomohli zorganizovať sobotnú ekobrigádu pre našu ekopartičku. Boli sme na seba hrdí, niekoľkohodinová námaha stála za to – nazbierali sme

sedemnást' vriec! Ale ako ich odviezť? Opät nám podala pomocnú ruku dospeláčka – najdôležitejšia v meste – pani primátorka, ktorá nám ochotne zabezpečila ich odvoz prostredníctvom Technických služieb. Mamina fotografiu zverejnila na svojom facebookovom profile a na pár hodín sme sa stali slávnymi. Netušili sme však, že sme takto inšpirovali aj našich učiteľov, ktorí sa po návrate do školy nenechali zahanbiť, pridali ruku k dielu a zapojili sa do dobrovoľníckej akcie, aby dočistili širšie okolie. Sme malí, ale na veku nezáleží. Dokázali sme pre dobrú vec spojiť mnoho dospelých a inšpirovať našich učiteľov. Odmenou pre nás všetkých sú čistejšie brehy Oravskej priehrady a hrejivý pocit, že pri konaní dobra nikdy neostaneš sám.

List napísal a skutok vykonal Oliver Súlovec s kamarátmi Oskarom, Jakubom, Nicolasom, Louisou a Máriom, v šk. roku 2020/2021 žiaci 5. triedy, ZŠ Hviezdoslavova 822/8, Trstená

Dobry nápad **Žiaci zorganizovali Vianočné trhy**

„Sme žiačky IV. A triedy Základnej školy v Tlmačoch. Každý rok niekoľko dní pred Vianocami sa u nás v meste konali Tlmačské vianočné trhy. Tento rok, keďže prišla pandémia koronavírusu, sa trhy nekonal. Rozhodli sme sa, že vianočné trhy si urobíme po svojom. Sedem dievčat z našej triedy sa spojilo a dokázalo vyrobiť dosť výrobkov na predaj. Za necelý týždeň sa nám ich podarilo predáť. Zarobené peniaze sme venovali postihnutému žiakovi z našej školy. Urobili sme dobrý skutok a sme na to hrdé.“ Áno, aj my sme hrdí, že máme v našej škole takýchto žiakov. Empatických, súcitných, vnímavých. Robka, Zuzka, Kristínka, Rebeka, Sofia, Simonka a Ninka sú dievčatá, ktoré možno charaktéri-

zovať nielen ako svedomité žiačky, ktoré sa zapájajú do súťaží a mimoškolských aktivít, ale aj ako žiačky, ktorým nie sú cudzie ani ľudské osudy. Vybrali si Sebastiánka, žiaka 3. ročníka, ku ktorému život nebol príliš veľkorysý. Ide o imobilného žiaka s viacnásobným zdravotným postihnutím. Medzi jeho diagnózy patrí aj svalová dystrofia – nevyliečiteľná choroba, pri ktorej ochabuje svalstvo. Sebastiánkov zdravotný stav sa stále zhoršuje a momentálne už nedokáže ani sám sedieť. Neustále potrebuje opateru, ktorú mu poskytuje najbližšia rodina. Sme radi, že v tejto ťažkej životnej situácii ich poteší skromným darčekom práve žiačky našej školy.

List napísali a skutok vykonal v šk. roku 2020/2021 žiačky 4. triedy ZŠ Školská 9, Tlmače: Roberta Jančová, Zuzana Karafová, Kristína Švaralová, Simona Havranová, Rebeka Sádovská, Nina Lehocká, Sofia Rafaelová, doplnila triedna učiteľka Mgr. Eva Majlíková

D
LIST

Dobry nápad **Deti spojili včielky**

Tento školský rok sa začal rovnako ako všetky iné. Včielky lietali, kvietky kvitli a po prázdninách sme sa stretli v škole. Aj my, dievčatá – tretiačky sme mali svoje babské partie a v septembri sme netušili, ako veľa sa toho zmení v nasledujúcich mesiacoch... Okrem nosenia rúšok sa z našej dievčenskej skupiny odsťahovala Barborka. Jej rodina začala novú kapitolu života v neďalekom Púchove, a to tesne pred Vianocami. Často sme si robili zážitkové hodiny na ekologické témy – ja, Betka, Ester, Viki, Barborka – u našej školskej špeciálnej pedagogičky, lebo nás brávala do sveta včielok, netopierov a tréningu mozgu a nám bolo spolu fajn. Písmeňká sa občas schovali, alebo zmenili tvar a vtedy nám pomáhali včielky

svojou usilovnosťou prekonať pracovné listy a čitateľské tabuľky. Vrátili sme sa po mesiacoch prerušovaného vyučovania do školy a pani špeciálna pedagogička Eva sa pýtala na Barborku, keďže sme chodili bez nej. Bolo rozhodnuté. Napísali sme jej listy nielen my, ale všetci spolužiaci po tom, ako Eva zistila adresu školy, a aj o jej záujmových činnostiach. Eva nám na triednickú hodinu priniesla zaujímavé obrázky o tom, ako sa Barborka zapája do práce včelárskeho krúžku. Vyzerala veľmi spokojne. Práve na deň včelárov a tiež hasičov nám prišiel list od Barborky. Máme z neho veľkú radosť. Píše v ňom, že na nás nezaбудla a naše priateľstvo bude pretrvávať, rovnako ako láska k ochrane a poznaniu včielok.

List napísala a skutok vykonala Betka Svitanová so spolužiakmi, v šk. roku 2020/2021, žiaci 3. triedy, ZŠ Lietava 216

E
LIST

Dobry nápad **Deti drobnými darčekom a listami potešili seniorov**

Doba taká, aká je, ľudia sa nemôžu stretávať so svojimi rodinami a starí ľudia sú v podstate odrezaní od svojich blízkych, tak nám prišlo na um, že pomôžeme takýmto spôsobom. Na internetovej stránke sme našli príspevok, ktorý znel: „V našej DSS by sme potrebovali pomoc pre našich klientov, ktorí sa nemôžu stretnúť so svojimi blízkymi.“ Tak nám zišlo na um, že keďže deduškovia a babičky milujú svoje vnúčatá a nemôžu ich vidieť, tak im deti z ŠKD napíšu listy a nakreslia obrázky, akoby to boli ich starí rodičia. Ja som sa zahrála na pošťára a všetku poštu som odovzdala paniam ošetrovatelkám. Starí sa veľmi potešili a srdiečko im pookrialo.

Pár dní na to sa opäť ozvala jedna DSS v našom blízkom okolí, tam sú však umiestnení klienti rôzneho veku a rôznych diagnóz. Tak mojím deťom v ŠKD napadlo, keď teraz musíme dbať na zvýšenú hygienu, že im vyrobíme darčeky vo forme mydielok. Vyrobili sme tak 120 kusov mydielok rôznych tvarov a vôní, zabalili do darčkového balenia a odovzdali. Klienti sa neskutočne tešili a radovali. Bolo to podľa mňa krásne gesto od našich detí a týmto spôsobom by som ich chcela oceniť, aby vedeli, že urobili krásnu vec, pre ktorú sa veľmi nadchli. Pretože v tejto dobe je veľmi ťažké v deťoch nájsť súcit a dobrosrdečnosť.

List napísala Lenka Mruškovičová – vychovávateľka, skutok vykonal kolektív detí, v šk. roku 2020/2021 II. Oddelenie ŠKD, ZŠ Višňuk 44

Cena Sašky Fischerovej **MALÝ VEĽKÝ ČIN**

- ♥ **Ocenenie je venované malým každodenným skutkom, ktoré tiež robia náš život krajším a lepším.**
- ♥ **Nominované skutky pre túto kategóriu vyberá Občianske združenie Detský čin roka a cenu sme nazvali Cena Sašky Fischerovej ako poďakovanie Saške, ktorá stála pri zrode projektu a 11 rokov s veľkým nasadením i láskou pomáhala dobru rásť.**
- ♥ **Saškina výnimočná a charizmatická osobnosť zanechala v projekte Detský čin roka svoju nezameniteľnú stopu.**

A
LIST

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin **Druháci zachránili stromček**

V tejto uponáhľanej a momentálne aj veľmi náročnej dobe som sa rozhodla napísať vám jeden príbeh. Z pohľadu dospeláka je to príbeh o tom, ako deti našli vyhodенý malý stromček. Malá tuja časom vyschla, a tak už ako bytová dekorácia nespĺňala svoj účel. Z pohľadu detí – Adamka, Miušky, Šimonka a Adamka, to však bude príbeh o zranenom a opustenom stromčeku, ktorému bolo treba pomôcť. Naši druháčikovia sa raz so školským klubom detí vybrali von do neďalekého lesíka pri škole, v ktorom našli

už spomínaný stromček. Tu sa zapojila detská fantázia, ekologické povedomie i dobré srdcia a rozhodli sa mu pomôcť. Po počiatočnom zasadení do zeme, polievaní, dokonca prikrytí machom (aby stromčeku nebola zima), nakoniec stromček skončil v novom kvetináči. Bol súčasťou vyučovania v 2. A triede a šťastlivo sa usídlil na okennom ráme u Miušky doma. Som hrdá, pretože ak sú našou budúcnosťou deti, ktorým nie je ľahostajný malý vyschnutý stromček, určite je svet ľudí aj prírody v dobrých rukách.

List napísala Mgr. Eva Krabáčová, skutok vykonali Mia Bieliková, Adam Kuchar, Adam Svítek a Šimon Tomášek, v šk. roku 2020/2021 žiaci 2. triedy, ZŠ Slovanská 1415/7, Považská Bystrica

B
LIST

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin **Barborka sa cez prestávky v škole stáva učiteľkou**

Keď som bola malá, chcela som sa stať pani učiteľkou alebo baletkou. A ešte som chcela

byť predavačkou zmrzliny. Volám sa Barborka, mám 7 rokov a som žiačkou 1. A triedy

ZŠ v Ruskove. Ruskov je dedina pri Košiciach , kde bývam so svojimi rodičmi, bratom a sestrou. Do školy som sa veľmi tešila. Ocko mi vravel, že on chodil do tej istej triedy, ako ja teraz. Mamka takisto. Učenie mi ide jedna radosť, najviac ma baví kreslenie a matematika. Väčšinu mojich spolužiakov poznám ešte z materskej škôlky, ale niektorých som spoznala až v 1. triede. Jeden z nich sa volá Justin a tomu to išlo v škole veľmi ťažko. Hrozilo mu, že prepadne, to znamená, že dostane päťky. Pani učiteľka jedného dňa povedala, že by sme mali niečo vymyslieť,

ako Justinovi pomôcť. Tak som navrhla, že ja budem pani učiteľka cez prestávky a budem Justina učiť. Pani učiteľka súhlasila a Justin tiež. A tak som sa stala prestávkovou učiteľkou. Učila som ho nielen písmenká, ale aj kresliť zvieratká, kvety a motýľa. Justinovi sa začalo dariť. Pochopil, ako sa spájajú písmenká a začal konečne čítať. Veľmi ma to potešilo. Justin sa začal aj viac usmievať a stal sa našim kamarátom. O chvíľku dostaneme svoje prvé vysvedčenia a Justin bude mojím spolužiakom aj v druhom ročníku.

List napísala s pomocou pani učiteľky Mgr. Valérie Sinčákovej a skutok vykonala Barbora Baltesová, v šk. roku 2020/2021 žiačka 1. triedy, ZŠ Školská 34, Ruskov

C

LIST

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin Samuel upratuje v prírode

Rada by som sa s vami podelila o skutky jedného chlapca, ktorý je určite obdivuhodný. Samko Papšo nás udivuje už od útleho veku. Všetko okolo seba si všíma, zaujíma sa o mnoho vecí, hlavne o prírodu. Rodičia ho od malička zapájali do diania v záhrade. Prišiel k nám, bol ešte malý, mal možno deväť rokov, zdvihol halúzku na našom živom plote a oznámil nám, že sú tam vošky a čo treba urobiť...

Keď potrebujeme radu s určením druhu rastliny, alebo chrobáčika, obraciame sa na neho. Dozvedela som sa, že chodí zbierať

odpad do prírody. Sám od seba, a lanári aj kamarátov. Jeho mamina sa mi zdôverila, že nevie, či im zoberú smeti pred domu, že tam majú dve vrecia odpadkov, ktoré Samko vyzbieral na polostrove na našom jazere.

Povedala mi, že na prechádzku s malým Samkom vždy chodili s igelitkou a pozbierali, čo druhí ľudia „určite omylom“ pustili z rúk... Veľmi obdivujem Samka, má v sebe niečo ojedinelé. Nielenže si všíma veci, ale rovno ich rieši. Kiežby takýchto detí bolo čo najviac. Sme hrdí, že ho poznáme.

List napísala Zuzana Pavlíková a Peter Lipa, skutok vykonal Samuel Papšo, v šk. roku 2020/2021 žiak 6. triedy, ZŠ Trnková 1, Bratislava – Jarovce

D

LIST

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin Kristína a Iveta sa starajú o mladšie deti v detskom domove

Volám sa Kristína Pokošová, mám štrnásť rokov a chodím do ŽŠ vo Svite. Bývam

v Detskom domove vo Veľkom Slavkove. Som tretia najstaršia, takže mám často na starosti

malé deti. Boli sme na výlete v Liptovskom Mikuláši a s kamarátkou sme dostali na starosti najmenšie deti. Celý deň sme sa o ne starali. Aj potom, keď sme sa vrátili domov. Prezliekli sme ich, dali im najesť a pustili v obývačke rozprávku. Potom sme ešte poupratovali. Často sa starám o malé deti.

Volám sa Iveta Kokyová, chodím do ŠZŠ vo Svite. Mám pätnásť rokov. Bývam v Poprade v detskom domove. Každý deň, keď prídem zo školy, chodím po dve malé deti do školy a doveziem ich domov. Večer ich po večeri osprchujem a ráno pripravím veci do školy. Cez deň chodievam s nimi do parku. Veľmi rada sa o ne starám.

List napísali a skutok vykonali Kristína Pokošová a Iveta Kokyová, v šk. roku 2020/2021, žiačky 6. a 7. triedy, ŠZŠ Mierová 166/171, Svit

E
LIST

Cena Sašky Fischerovej – Malý Veľký čin Spolužiaci si pomáhajú

Sme malý kolektív, do našej 2. A chodí iba osem žiakov. Všetci spolu dobre vychádzajú a celkom úprimne sa tešili na seba po každej „pandemickej“ prestávke, ktorú si dnešná doba vyžiadala. Plní elánu sme sa pustili po tohtoročnej pauze do práce, a keď sme boli v najlepšom, začali sa diať deťom trochu menej príjemné veci. Náš Jakubko, v škole veľmi tichý chlapec, odrazu neprišiel. Po dvoch dňoch sme všetci videli prečo. Mal zlomenú ruku v lakti a dokonca pravú. Ja s obavami, deti so záujmom, ale všetci s obdivom sme ho sledovali, ako si poradí s činnosťami, ktoré je potrebné v škole vykonať nielen na vyučovaní, ale aj cez prestávku. Našu pomoc nechcel prijať a veľmi sa snažil všetko dokázať sám. Neprešli ani dva týždne a do školy neprišla Leuška. Po dvoch dňoch rovnaký scenár. Zlomený prst, ruka v sadre, znova tá pravá. Z ôsmich detí dve s pravými rukami v sadre. Trošku to bolo aj úsmevné, ale najmä poučné. Deti si začali dávať v triede väčší pozor pri pohybe, aby svojim spolužiakom nechtiac nepôsobili bolesť. Počas prestávok sa ochotne

ponúkli zbalit' veci po hodine a pripraviť potrebné na nasledujúcu hodinu, zložiť a vyzložiť stoličku, pomôcť v jedálni či preniesť veci do družiny. Úplnou samozrejmosťou sa stala pomoc s nosením školskej tašky, pretože naša trieda sa nachádza na druhom poschodí. Keďže zranených sme mali naraz dvoch pravákov, stalo sa, že som im pomáhala aj pri písaní. Dvom naraz, popritom zabezpečiť chod hodiny... nie vždy by som to stihla. Našťastie som sa mohla spoľahnúť na pomoc ostatných šikovných žiakov. Tí, ktorí skôr napísali svoju prácu, ochotne zapísali aj Jakubkovi a Leuške. Zapisovali im aj do žiackej knižky, úlohy do slovníčka alebo správy pre rodičov. Dopisovali aj cez prestávku. Bez výhovoriek, ochotne a neraz aj s predbiehaním sa, kto teraz pomôže. V čase, keď deti pomáhali Jakubkovi a Leuške, nesnažila som sa ich pomoc zveličovať. Skôr som sa tvárila, že to, čo robia je samozrejme a bežné a tak sa správa každý dospelý i dieťa. Pomôže bez toho, aby čakal odmenu. Alebo, že by to nebola až taká samozrejmosť?

List napísala PaedDr. Alena Čavojská – pedagogička, skutok vykonali kolektív detí, v šk. roku 2020/2021, žiaci 2. triedy, ZŠ Mariánska ulica 554/19, Prievidza

VIII. kategória **DOBRÝ ČIN NA NETE**

Inšpiratívne témy na rozhovor s deťmi:

- ♥ Bezpečný internet
- ♥ Sociálne siete a šírenie informácií, správ, fotiek
- ♥ Anonymita online sveta
- ♥ Kybersíkana
- ♥ Závislosti od počítačových hier, sociálnych sietí
- ♥ Vytvorenie či nasledovanie výzvy
- ♥ Prospešné aktivity v online svete
- ♥ Informácie, inšpirácie a rady nájdete na www.detinanete.sk

A
LIST

Dobry čin na nete **Bianka pomohla spolužiacke cez messenger**

Jeden večer som sa nudila a tak som sa išla pozrieť na našu triednu messengerovú skupinu. Ale to, čo som tam videla ma veľmi zarazilo. Spolužiak začal nadávať spolužiacke, že je sprostá. Lebo je tučná. Ich hádka sa začala kvôli veľmi nepodstatnej veci. Hádali sa kvôli tomu, čo ma kto na profilovej fotke. Kým to bolo iba o profilovej fotke, nikto sa do toho nemiešal, lebo všetci si mysleli, že ich to čoskoro prejde, lenže hádka sa začala vyostrovať, padali škaredé nadávky a čím viac sa dohadovali, bolo to horšie. Nikto sa do nich nestaral, lebo všetci stále dúfali, že sa to zlepší. Nepredpokladali, aké bude pokračovanie. Prišla ešte zákernejšia, hnusnejšia vec. Spolužiacka totiž nemala otca a práve na túto vec začal spolužiak narážať. Len s údivom som pozorovala čo sa deje, keď v tom mi cinkla správa od mojej najlepšej kamarátky. Pýtala sa: „Nedeme s tým niečo urobiť? Už je toho naozaj dosť! Takto to nemôže pokračovať!“ Spolužiak to už naozaj

prehnal! Kamoške som odpísala: „Ideme do toho, súhlasím.“ Potom som sa zhlboka nadýchla a napísala som mu, že to už prehnal a nech s tým prestane. Trochu som bála aj preto, lebo som nevedela, či budú spolužiaci so mnou alebo proti mne. A napodiv, spolužiak sa stiahol a prestal. O chvíľu mi písala spolužiacka, že ďakuje za to, ako som sa jej zastala. Spať som išla z dobrým pocitom, že som niekomu pomohla. Na druhý deň v škole pani učiteľka vravela: „Viem čo sa stalo a som veľmi prekvapená.“ Dozvedela sa všetko od spolužiackej mamy. „Nebolo to veľmi príjemné počúvanie.“ Po tejto informácii pani učiteľka ešte pred celou triedou poďakovala dvom dievčatám, ktoré sa ubližovanej spolužiacke zastali a nebáli sa postaviť proti spolužiakovi. Vedela som, že jednou z „bojovníčok“ som bola ja. Pochvala pred celou triedou nemeňovaným dievčatám bola viac ako dobrá čokoláda, či nejaký vecný dar. Aj milé slovo

môže byť poďakovaním. A ako sa zachoval „náš hrdina?“ Pred celou triedou sa ospra-

vedlnil. Tak to má byť. Ublížovanie medzi spolužiakov nepatrí.

List napísala a skutok vykonala Bianka Pekarčíková, v šk. roku 2020/2021, žiačka 6. triedy, ZŠ s MŠ Oravské Veselé

B
LIST

Dobry čin na nete **Deti zorganizovali online stretnutie so seniormi**

V tomto školskom roku v rámci spoločného celoročného projektu „Som Valašťan“ sme sa my, žiaci 7. A a 7. B triedy so svojimi triednymi učiteľkami chceli zapájať do rôznych činností a podujatí nielen v obci Valaská. Vymysleli si množstvo aktivít, v ktorých sme chceli ukázať svoje aktívne občianstvo. Doba protipandemických opatrení bola dlhá a vzala nám priestor podnikať naplánované aktivity. Nemohli sme sadiť zeleň, nikoho navštevovať, pomôcť s opravou... Jednou z naplánovaných úloh bolo POTEŠIŤ. Osobnou blízkosťou to nešlo, pozornosťou a záujmom však áno. Pred Vianocami sme sa zapojili do celoslovenskej zbierky pre seniorov v domovoch dôchodcov – Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok? Na online hodinách sme prežívali radosť, že naše vianočné darčeky pohladili niečie srdiečka. A prišli osobné poďakovania a s nimi otázky: Kto sú tí ľudia? Ako prežívajú tento náročný čas, čo ich dokáže rozveseliť? Aký život prežili? Na čo radi spomínajú? Akú radu do života pre nás majú? A tak sme sa rozhodli pokračovať našou aktivitou Koľko pozornosti sa zmestí do listu? Dnes už tradícia listovej korešpondencie pomaly upadá. Povzbudivý list v tejto nútenej izolácii môže byť priestorom, kde môžeme nadviazať nové priateľstvá a bližšie sa spoznať, aby sme predišli pocitu

osamelosti. Každý z nás napísal list a rozposlali sme ich do DDS Tereza v Hronci, DDS Radosť v Telgárte a DS v Nemeckej. Začala sa naša pravidelná komunikácia. Do listov a balíkov sme vkladali aj ručne robené darčeky, kresby, aby sme vyjadrili veľké poďakovanie všetkým zamestnancom, personálu a ľuďom, ktorých ruky slúžia tým, ktorí to tak veľmi potrebujú. Listy plné úprimných slov, spomienok starších ľudí, správy z izolácie nám chodili do školy, kde sme neboli už niekoľko mesiacov. Po návrate sme pri príležitosti Európskeho dňa solidarity a spolupráce medzi generáciami zorganizovali online stretnutie s našimi listovými priateľmi. Zneli básne, ľudové piesne, spomienky, otázky a odpovede na oboch stranách obrazovky. Staršie dámy nám zdôraznili, aké dôležité je v živote priateľstvo a vzdelanie. V dopisovaní pokračujeme ďalej. Posielame srdiečka, básne, pozdravy, pohľadnice k rôznym príležitostiam. Nám boli doručené sladkosti, listy, videopozdrav k MDD. Nevieme sa dočkať osobného stretnutia počas Letnej školy. Sľúbili nám výrobu remeselných výrobkov, navučíme ľudovky. Určite budú napečené buchty a koláče. To bude vzájomnej radosti. Veríme, že aj malé činy detí môžu otvárať srdcia a zmenšovať veľké priepasti medzi generáciami.

List zaslala Mgr. Martina Tyčiaková a Mgr. Soňa Skladaná – triedne učiteľky, skutok vykonal kolektív detí, v šk. roku 20120/2021 žiaci 7. triedy, ZŠ Jaroslava Simana, Októbrová 16, Valaská

C
LIST

Dobry čin na nete **Jakub tvorí animované filmy pre potešenie iných**

Dobry deň, v dnešnej internetovej dobe, dobe online vyučovania či strachu z covid ochore-

nia sa ľudia veľakrát uzatvárajú do seba a zabúdajú na radosti bežného života. Z každej

strany doliehajú na nich nielen obavy, ale i strach, smútok či depresie. Môj štrnásťročný syn Jakub sa rozhodol tvoriť animované filmy s cieľom potešiť, pobaviť a možno i poučiť

sledovateľov, najmä mladých ľudí na svojom YouTube kanáli Jakub29. Vtiahnuť ľudí do sveta fantázie, dodať pozitívne pocity a úsmev na tvár je pre neho úžasnou odmenou.

List napísala Katarína Ďurčová – matka, skutok vykonal Jakub Ďurčo, v šk. roku 2020/2021 žiak 8. triedy, ZŠ Staničná 13, Košice

D
LIST

Dobry čin na nete Samuel behával, aby pomohol ľuďom v nemocnici

Samko mi povedal, že by veľmi chcel pomôcť ľuďom v núdzi, hlavne tým, čo sú v nemocnici, aby čím skôr vyzdraveli. Rozmýšľal, čo také by mohol urobiť, aby mohol zbierku uskutočniť. Rád beháva, a tak sa rozhodol, že počas siedmich dní bude behávať každý deň desať

minút a zbierať financie cez online darovaciu platformu <https://www.justgiving.com>. Ľudia mu tleskali a sponzorovali ho, keď videli, ako usilovne a odhodlane beháva každý deň. Výťažok 556,26 libier šiel do nemocníc v Oxforde, keďže sme tam v tom čase bývali.

List napísala Helena Eadie, skutok vykonal Samuel Eadie v dobe vykonania skutku žiak Stockham Primary School, Wantage, UK, v šk. roku 2020/2021 žiak 1. triedy, ZŠ Štefana Závodníka, Pružina 408

E
LIST

Dobry čin na nete Natália zorganizovala predaj hračiek a príspevok venovala NO Deti s rakovinou

Natália má sedem rokov. Jej nápad vznikol pred Vianocami, keď upratovala svoju izbu. Zistila, že namiesto plyšákov by už chcela vlastnú knižnicu, na ktorú bolo treba uvoľniť v izbe miesto. Všetko vzniklo predchádzajúcim rozhovorom o liste Ježiškovi a jej empatickom zmysľaní, že veľa darčiek nepotrebuje, veď niektoré deti prežívajú Vianoce v nemocnici a ona má to šťastie, že môže byť s blízkymi. Tak jej napadlo, že im všetky svoje hračky zanesie. Keďže sa ale plyšáci a staršie hračky do nemocníc nesmú nosiť, chvíľu bola smutná a vzápätí jej napadlo plyšákov predáť a darovať im peniažky. Nakrútila teda video, v ktorom vyzvala dobrých ľudí na finančnú pomoc pre detičky s rakovinou a ponúkla im všetky svoje hračky. Každý, kto mal záujem podporiť jej myšlienku, si mohol vybrať z videa

a z fotiek akúkoľvek jej hračku a kúpiť si ju za akúkoľvek sumu. Video poslala do sveta prostredníctvom maminkinej sociálnej siete, kde ho videlo a zdieľalo množstvo ľudí. Každý jednej hračky, ktorú si vybrali, sa rada vzdala a pribalila ešte aj čosi navyše. Poctivo balila, prijímala objednávky a bola ochotná vzdať sa aj svojich obľúbenčov. Len nech je tých peniažkov čo najviac. Takto vyzbierala krásnych päťsto eur. Nakoniec zistila, že by chcela prispieť aj ona sama zo svojich peňazí, tak jedného plyšáka predala aj sama sebe. Peniažky uložila do svojej obľúbenej plechovej krabičky s Mickey Mousom, napísala detičkám povzbudzujúci odkaz a začiatkom marca ich bola osobne odovzdať v bratislavskej nemocnici neziskovej organizácii Deťom s rakovinou.

List napísala Mgr. Katarína Kubová – matka, skutok vykonala Natália Kubová, v šk. roku 2020/2021, žiačka 2. triedy, ZŠ Tematínska 2092, Nové Mesto nad Váhom

PRÍBEHY POMOCI POČAS NÁROČNÉHO OBDOBIA PANDÉMIE COVID-19

Pandémia výrazne zasiahla aj do života detí. Školy boli zavreté niekoľko mesiacov a deti sa museli vysporiadať s online verziou vyučovania. Po dlhú dobu boli bez priamych kontaktov s mnohými členmi rodiny či kamarátmi.

Mnohé z nich sa tiež nakazili koronavírusom. Napriek tomu dokázali v týchto ťažkých chvíľach pomáhať tam, kde to bolo najviac potrebné. Prinášame Vám príbehy pomoci počas obdobia pandémie COVID-19.

Sú potvrdením toho, že deti majú veľkú schopnosť statočne pomáhať aj počas mimoriadnych okolností a zároveň sú tieto príbehy silným posolstvom o náročnom období, spojenom s pandemiou.

Príbehy nie sú zaradené do oficiálneho oceňovania projektu a všetky získavajú Čestné uznanie Detský čin roka 2021.

Romanka

Romanka je žiačkou 4. B triedy. Je to veľmi usilovná a cieľavedomé dievčatko. Od februára 2021 je v mojich očiach „veľkou hrdinkou“. Vtedy sa jej rodičom a samotnej Romanke zmenil život. Bolo to presne 14. 2., v Deň sv. Valentína, keď jej mamička ochorela na COVID-19. O deň neskôr aj ocko... Ako plynul čas, zdravotný stav Romankiných rodičov sa rapidne zhoršoval. Obidvaja ležali vo vysokých horúčkach a ich dcérka sa o nich prikladne starala. Dávala a vymieňala im obklady, nosila vodu a pridržala slamku pri ústach, aby sa napili... Pomáhala obom, podopierala ich cestou na toaletu a aj v noci ku nim vstávala, keď niečo potrebovali. Sama si niečo pripravila na obed, aj keď to bola len praženica. Poobede si robila domáce úlohy. V priebehu týždňa sa ockov stav zlepšil, ale mamičku museli hospitalizovať. Obidvaja boli zúfalí a veľmi sa o ňu báli. Romanka sa

zachovala ako veľké dievča, lebo ešte aj v tejto situácii ockovi dodávala silu, pozitívnu energiu a starala sa oňho. Stalo sa to, čo nikto nepredpokladal. Raz v noci musela Romanka zavolať záchranku svojmu ockovi. Bolo to zlé. So svojou bolesťou a žiaľom uprostred noci zostala doma sama. Neskôr ku nej prišla krstná mama... Romanka celé toto obdobie zvládla veľmi statočne, aj keď ju situácia v rodine zmenila. Odvtedy je veľmi citlivá. Problém s dlhými vlasmi, ktoré si nevedela sama umyť, vyriešila radikálnym spôsobom. Dala sa ostrihať... Bola nedeľa 7. 3. 2021. Romanka sama odišla do obchodu a kúpila červenú ružu pre mamičku. Keď sa vrátila domov, darovala jej ju s týmito slovami: „Pre teba, mami! Za to, ako si tú chorobu statočne zvládla!“ Obidvaja rodičia sa pomaly zotavujú a Romanka je veľmi šťastná, že všetko dobre dopadlo.

List napísala Mgr. Olga Hirková – pedagogička, skutok vykonala Romana Lesňáková, v šk. roku 2020/2021, žiačka 4. triedy, ZŠ Adyho 6, Štúrovo

Danielka

Tento rok sa pre nás – mňa a moju dcéru – nezačal dobre. Začiatkom roka som ochorela na COVID-19. Nakazila som sa v práci – v ne-

mocnici pri vykonávaní svojho povolania. Žiaľ, v mojom prípade boli komplikácie... Začala ma drviť zimnica, neskutočné bolesti

hlavy, slabosť, teploty začali stúpať nad 39,9... A nevládala som, keďže som bola pripútaná k posteli a sme samy dve – všetko-všetučko zostalo na pleciach jedenásť-ročného dieťaťa – mojej dcéry Danielky. Stav sa mi zo dňa na deň zhoršoval, pomáhala som si tým, čím som vedela a čo som mala doma. Dcéra sa starala o všetko. Chodila na nákupy, do lekárne, umývala ma, česala kímila, prala, umývala, utierala, odkladala riad, umývala podlahu, kúpeľňu, vysávala, vešala bielizeň, žehlila, varila čaj, kontrolovala ma každú chvíľu neskoro do noci. Zároveň Danielka chodila online do školy a na krúžky... Nad „vodou“ ma držali modlitby mojich vzácných priateľov, ktorí nám navarili a boli na telefóne aj v noci.. Volala som si RZP,

ale pomoci som sa nedočkala, a ja som cítila, že choroba postúpila a už mám napadnuté pľúca (neskôr mi zistili covidový zápal pľúc). Potrebovala som antibiotiká, ktoré som nemala. V sobotu v noci, kde ich zohnať? A tak, moja dcéra Danielka v noci, sama po tme, v hlbokej noci, išla cez celé mesto po antibiotiká, k známym, ktorí mi pomohli. Tých päť dní, pokiaľ zabrali antibiotiká bol pre mňa veľký boj. Keď už ako tak zabrali, dcéra ma odprevádzala všade. Nielen na testovanie ale aj na poštu, kde veci ona ako dieťa nevedela a nemohla vybaviť, k obvodnému lekárovi, k odborným lekárom na kožné, pľúcne, interné oddelenia atď. Starala sa skoro dva mesiace fakt o všetko. Ďakujem Ti Danielka. Mama

List napísala Anna Kelecová – matka, skutok vykonala Eva Daniela Haulíková, v šk. roku 2020/2021, žiačka 5. triedy, ZŠ G. Bethlena 41, Nové Zámky

Simonka

Simonka býva spolu s mamkou a mladším bratom Lukášom. V jedno obyčajné popoludnie sa akosi necítili dobre. Mamka uvarila všetkým čaj a ospravedlnila Simonku a Lukáša v škole. Podľa pravidiel sa ráno vybrali na testy, aby mali istotu, že nemajú COVID-19. Na prekvapenie bol ich výsledok pozitívny. Udalosti nabrali veľmi rýchly spád. Kým sa Simonka s Lukášom zotavili rýchlo, ich mamka mala stále väčšie problémy s dýchaním. Večer bolo mamke už tak zle, že museli zavolať rýchlu záchrannú službu. V byte zostali samy dve pozitívne deti. Simonka nestratila hlavu, nezľakla sa, čo bude ďalej, ale pohotovo zavolala otcovi. Kým prišiel otec, postarala sa o brata, pobalila veci a upratala byt. Mamka bola v nemocnici niekoľko týždňov, Simonka zastala jej povinnosti pri starostli-

vosti o brata. Okrem svojho dištančného vyučovania kontrolovala brata, starala sa oňho tak, aby bola mamka pyšná, keď sa vráti. Boli dni, keď Simonka nemala správy o tom, ako sa mamka cíti, lebo bola na kyslíkovom prístroji a nemohla rozprávať. Simonka s bratom nestratili nádej a neprepadli panike. Každú chvíľu mysleli na mamku. Prešlo niekoľko mesiacov a Simonkina mamka sa stále necítila dobre. Má vážne následky, býva unavená, zadýchava sa, bolia ju nohy a má ešte mnoho ďalších zdravotných komplikácií, s ktorými idú ruka v ruke aj finančné problémy. Našťastie sa môže oprieť o Simonku, ktorá pomáha rada. Každým dňom sa učí nové veci, už dokáže uvariť obed, upiecť koláč či vyžehliť bielizeň. Simonka je tichou hrdinkou, ktorá si zaslúži medailu za statočnosť.

List napísala Mgr. Erika Forgáčová – pedagóg, skutok vykonala Simona Silajová, v šk. roku 2020/2021 žiačka 7. triedy, ZŠ Júlie Bilčíkovej, Budkovce 355

Lukáš

Volám sa Lukáš Pokorný a bývam v Žiline. V čase, keď zúrila druhá vlna koronavírusu, sa môj ujo dostal do ťažkostí, pretože aj na ňom sa táto nemoc uchytila. Musel ostat

doma na lôžku, a tak mal starosti o svoje ovečky, ktoré mal u mojej babky na záhrade. Aj keby chcel, nedalo sa mu chodiť, pretože sa mu zle dýchalo. A tak poprosil babku, aby

ma vždy, keď pôjde hore na záhradu, vzala so sebou. Ujo jej povedal, že ako budúcemu hospodárovi mi to určite prospeje a dačomu sa priučím, keďže aj ovečky som si sám pomenoval. A tak som s babkou chodieval na záhradu – starať sa o ovečky. Trhal som im čerstvú trávu, ktorú mali najradšej. Babka ma nechala aj prekrajovať jabĺčka na polovičky, ktoré som dával do plechového válova, alebo len tak ku senníku, v ktorom

voňalo seno. Nosil som aj ovos, ktorý Moj-kovi, nášmu barančekovi, veľmi chutil. Babke som pomáhal aj čistiť pod senníkom, aby bolo čisto. Odmenou mi bolo škrabkanie sa s Mojom medzi rožkami a kŕmenie ostatných ovečiek suchým chlebkom rovno z ruky. Ujo ma veľmi chválil, keď sa uzdravil, že som sa mu vzorne staral o zvieratká. Povedal mi, že keď sa s nimi rozprával „ovčou rečou“, stále ma spomínali.

List napísal ujo Martin, skutok vykonal Lukáš Pokorný, v šk. roku 2020/2021, žiak 2. triedy, ZŠ Karpatská 8063/11, Žilina

Matej

Čo je vlastne hrdinský detský čin? Musí to byť niečo úplne extra alebo stačí, aby to bola maličkosť? Nemusí to byť iba záchrana topiaceho sa človeka, zavolanie sanitky, ak náhodou niekto odpadne. Podľa niekoho stačí, aby to bola iba maličkosť. Napríklad to môže byť aj pomoc s nákupom, stráženie malého brata, ktorý je doma sám, pomoc s upratovaním doma, pomoc na záhrade, hlavne, ak sa nám vôbec nechce. Doma sme ochoreli na COVID-19. Po čase som si uvedomil, že naši kamaráti nám nosia veci dennej spotreby: jedlo, lieky. Po tom, ako sme sa uzdravili, tak asi o mesiac nato ochoreli aj moji starí rodičia. Nakazili sa, keď boli na vyšetrení. Keď boli

doma chorí, tak som si uvedomil, že im tiež bude treba pomôcť, ako nám pomáhali naši priatelia. Mama ich vozila do nemocnice na vyšetrenia a ja som im nosil jedlo a lieky. Keď bola mama v tom čase s nimi, musel som sa starať o malého brata. Našťastie sa babka a dedko aj vďaka nám vyliečili. Teda, ak je aj maličkosť, napríklad pomoc blízkym hrdinským činom, tak hrdinom som. Ale ja sám sa necítim ako detský hrdina, pretože som nespravil nič hrdinské, čím by som sa mohol pyšiť. Nezachránil som topiaceho sa človeka, ani som nezavolať sanitku, keď ju niekto možno potreboval. Preto ja nie som hrdinom, akým by som chcel byť.

List napísal a skutok vykonal Matej Šimkovič, v šk. roku 2020/2021, žiak 8. triedy, ZŠ Kúpeľná 2, Prešov

Lea

V čase najsilnejšej pandémie COVID-19 sa ľudia chodili často testovať a hneď – len, čo to bolo možné, i očkovať. Moja mama nie je výnimkou. Dala sa zaočkovať. Vedľajšie účinky očkovania však vôbec neboli príjemné. Bolela ju ruka, dlho mala vysoké teploty, nič nevládala robiť. Nebolo mi to jedno. Bolo mi jej veľmi ľúto. Snažila som sa jej vo všetkom, čo sa dalo, pomôcť. Popri tom som jej varievala čaj, nosila obed od babky a vykonávala mnohé

iné každodenné práce v domácnosti. Dostala sa z toho pomerne rýchlo a ja som naozaj rada. Toto obdobie bolo pre mňa náročné – veď popritom som chodila do školy a učila som sa. No ten pocit, keď som mamke mohla pomôcť, bol nezabudnuteľný. Zdravie je pre človeka veľmi dôležité. Dôležité je však aj pomôcť ľuďom v chorobe, pomôcť im vyliečiť sa. Je dôležité pomáhať ľuďom, na ktorých nám naozaj záleží a ktorých máme radi.

List napísala a skutok vykonala Lea Ondková, v šk. roku 2020/2021, žiačka 6. triedy, ZŠ Smreková 38, Smižany

Škola:	Trieda:
---------------	----------------

Zaznamenajte, prosím, počet pridelených hlasov k jednotlivým listom.

KATEGÓRIE	LIST A	LIST B	LIST C	LIST D	LIST E
1. ZÁCHRANA LUDSKÉHO ŽIVOTA					
2. POMOC V RODINE					
3. POMOC ROVESNÍKOM					
4. POMOC LÚĎOM					
5. POMOC PRÍRODE					
6. DOBRÝ NÁPAD					
7. CENA SAŠKY FISCHEROVEJ - MALÝ VEĽKÝ ČIN					
8. DOBRÝ ČIN NA NETE					

Počet hlasujúcich detí celkovo:

Podpis pedagóga:

detský čin roka

ĎAKUJEME

všetkým deťom, ktoré svojím dobrým skutkom
podporili dobro.

všetkým deťom, ktoré si všimli dobré skutky iných detí
a napísali o nich.

pedagógom, že sa s deťmi rozprávali a motivovali ich,
aby sa zapojili do ankety.

všetkým dospelým, ktorí deti citlivo
a s láskou ocenili.

všetkým detským porotcom za podporu dobrých skutkov
hlasovaním v detskej porote.

všetkým projektovým partnerom, priateľom, známym
i neznámym ľuďom za podporu projektu.

Radi Vám poskytneme podrobnejšie informácie o projekte:

OZ Detský čin roka

Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava

Magdaléna Fábryová – koordinátorka projektu

Mobil: 0907 797 236

e-mail: magda.fabryova@detskycin.sk

www.detskycin.sk